

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 november 20, vasárnap.

ÁRA 4 LEJ.

VI. ÉVFOLYAM, 270. SZÁM.

A földmunkás szakszervezet mozgósít és nevel

Megkezdődtek a földmunkás-szakszervezeti választások. A földmunkás szakszervezethez tömörült nincstelen falusi dolgozók és szegényparasztok megválasztják soraik közül a legjobbakat, megválasztják a szakszervezeti csoportok felelőseit. A falvakban és a járási székhelyeken felvilágosító munka előzte meg a választásokat, hogy a szakszervezeti csoportok élére, a helyi földmunkás szakszervezetek vezetőségébe az arra legérdemesebbek kerüljenek.

A szegényföldművesek osztályharcot vívnak. Kemény harcot a nagygazdák, a falusi kizsákmányolók ellen. Azok ellen, akik kihasználva a nincstelen földművesek és a szegényparasztok szegénységét, ócsó pénzen akarják megvásárolni azok munkaerőjét.

A földesurak kiszípolozták őket, éhbéért dolgoztatták, hajnalról vakulásig. A tőkés-földesuri rendszer idején emberhez nem méltó élet jutott a nincstelenek és a szegényparasztok osztályrészeül. Elnyomás alatt, elmaradottságban éltek a falu szegényei. Nem volt, ki megvédje őket a kizsákmányolókka szemben, a tőkés-földesuri rendszer nem tűrte meg a szakszervezetet. A földesurak tudták azt, hogy a szakszervezetben felvilágosítják a dolgozókat, s a felvilágosult és a politikailag tisztánlátó ember nem tűri meg nyakán a kizsákmányolás ígáját.

A Szovjet Hadsereg felszabadította országunkat. A tőkés uralma alatt illegálisba vonult és a dolgozók érdekeiért mindvégig keményen harcoló Román Kommunista Párt újra szabadon dolgozhatott. A munkásosztály hatalmas tömegeit megszervezte, a dolgozó parasztságot is megmozgatta, a Párt forradalmi harcát indította. Ez a harc döntő eredményeket hozott. A Párt vezetésével a munkásosztály megsemmisítette a földesurakat. A volt földesurak birtokait szétosztotta a nincstelenek és a szegényparasztok között. A Párt vezetésével a munkásosztály földhöz jutatta a szegényparasztokat.

A harc nagy eredménye volt a királyság, a nagybirtokosok és a nagytőkés menedékének megdöntése és a Népköztársaság kikiáltása. A bányüzemek, a nagyipari üzemek és a szállítási vállalatok államosítása, a néptanácsok ideiglenes bizottságainak megválasztása, a tanügyi reform, az állami gép- és traktorállomások és a kollektív gazdaságok létrehozása, — mind mind a forradalmi harc nagy-szerű eredményei.

A forradalmi vívmányok az osztályharc tüzeiben edződnek tartóssá, erőssé. Marx, Lenin, Sztálin nagyszerű tanításainak útján az osztályharc újabb és újabb eredményeket hoz. A munkásosztály élcsapatának, a Román Munkáspárt vezetésével indult el az új, a szocialista társadalom megteremtésére, amelyben már ember többé nem zsákmányolhat ki embert.

Az osztályharc motorja mindenütt a Párt. És a szakszervezet az a transzmissziós szél, amely a Párt forradalmi erőit a dolgozó tömegekhez közvetíti. A szakszervezet közvetítésével

jut el a Párt irányítása a dolgozó tömegekhez. A földmunkás szakszervezet közvetíti a Párt osztályharcos erejét a falusi dolgozókhöz, a falusi kizsákmányolók ellen vívott harc sikeres megvívására. Ezt a harcot a falusi dolgozók csakis a munkásosztály vezetésével és támogatásával nyerik meg.

Nézzünk néhány példát annak megvizsgálására, hogy mit jelent a földmunkás szakszervezet tagjai, a falusi nincstelenek és a bér munka végzésére szoruló szegényparasztok számára. Vegyük a kolozs megyei apahidai járást. Ebben a járásban 1638 olyan mezőgazdasági bér munkás van, akik semmi, vagy nagyon kevés földdel rendelkeznek. Kénytelenek nagygazdákhöz menni munkára.

A nagygazdák, — mint minden kizsákmányoló — mesterkednek, megkárosítják a bér-

munkásokat. De a Román Munkáspárt irányításával működő szakszervezet megvédi jogait. Az elmúlt félévben az apahidai járásban a szakszervezet 138 esetben indított eljárást kizsákmányoló nagygazdák ellen, azért, mert azok nem akarták megfizetni a bér munkásoknak járó törvényes bért. A szakszervezet 686 ezer lej kinemfizetett bért fizetett ki azoknak a földmunkásoknak, akik ezért az összegért megdolgoztak.

Szállágybarzás községben Kovács László nagygazda, Szabó Dezső nevű bér munkását zsákmányolta ki. Az öntudatos bér munkás a szakszervezet segítségével fizetésének teljes összegét megkapta. A szakszervezet fizetésre kötelezte a kulákokat. A szatmármegyei Mikola községben Nagy Károly kulák, Hegedűs János és Kovács Istváné mezőgazdasági alkalmazottak

bérét nem fizette ki teljes összegében. A szakszervezet erőlysen közbelépett, a kuláknak fizetnie kellett.

De nemcsak bérviszályokban siet a szakszervezet tagjainak segítségére. A szakszervezet hatalmas ereje abban rejlik, hogy mozgósítja, neveli, tanítja, s a szocializmus építésére szervezi tagjait.

A tél folyamán a földmunkás szakszervezetnek alapos politikai és kulturális nevelőmunkát kell kifejtenie tagjai között. Analfabéta tanfolyamok szervezésével, újság- és brosúra-olvasás szervezésével, kultúrcsoportok munkáján és politikai felvilágosító előadásokon keresztül a szakszervezetnek hozzá kell járulnia a mezőgazdasági alkalmazottak politikai és kulturális neveléséhez. A szakszervezeteknek szaktanfolyamokat kell szervezniük, ahol a tagok elsajátíthatják a korszerű mezőgazdasági munkamódszereit. Elsajátíthatják azokat a munkamódszereket, amelyekkel a szovjet mezőgazdasági dolgo-

zók sehol eddig el nem ért eredményeiket érik el. Az állami gazdaságokban, a gép- és traktorállomásokon és a kollektív gazdaságokban a szakszervezetnek szocialista munkaver-senyekre kell mozgósítania tagjait, hogy a szovjet szovhozok és kolhozok példáját követve, minél jelentősebb eredményeket tudjanak elérni a mezőgazdasági termelésben.

Hatalmas feladatának csak akkor tud eleget tenni a földmunkás szakszervezet, csak akkor tud igazi transzmissziós szíjjá válni a Román Munkáspárt és a falusi dolgozók között, ha az összes tagok bizalmát élvező, harcoss egyének a szakszervezeti csoportok, a helyi és a járási földmunkás szakszervezetek vezetőségének tagjai. Most, a választások során olyan embereket küldjenek a mezőgazdasági bér munkások a földmunkás szakszervezetbe, akiknek harcolásáról, becsületességéről és a dolgozók iránti hűségéről tökéletesen meggyőződtek.

SZÉKELY GYÖRGY.

AZ „ARMATURA“ DOLGOZÓI

BCU 40 százalékos norma-teljesítést vállalnak Sztálin elvtárs 70. születésnapja tiszteletére

KOLOZSVAR. — Az „Armatura“ kolozsvári fémáru gyár dolgozói még szeptemberben befejezték az Állami Terv rájuk eső előirányzatát és azóta 1950-re termelnek. Közben végeztek már azzal a munkával is, melyet az Állami Terv az időközben Armaturához csatolt üzemrészek számára írt elő. A munka lendülte azonban semmit sem csökkent, hanem még inkább fokozódott. Az üzem dolgozói elhatározták, hogy Sztálin elvtárs 70-ik születése napját újabb termelési eredményekkel köszöntik és ezért vállalták, hogy

1. átlag 40 százalékkal teljesítik túl a normát,
2. a minőséget 8 százalékkal javítják,
3. 10 százalékkal csökkentik a selejtet,
4. 3 százalékos üzemenyagmegtakarítást hajtanak végre.

Az „Armatura“ dolgozói munkájukkal akarják kifejezni határtalan szeretetüket, melyet a világ dolgozóinak nagy vezére, Sztálin elvtárs iránt éreznek.

Gorbunov professzor nyilatkozata a szovjet küldöttség romániai tapasztalatairól

BUKAREST. — (Agerpres.) T. S. Gorbunov professzor, a Szovjetunió politikai és tudományos ismeretek terjesztésére alakult egyesületének alelnöke, aki részt vett a Román-Szovjet Barátság Hete ünnepségein, elutazása előtt nyilatkozott az „Agerpres“ hírnagyok tudósítójának

Gorbunov professzor elmondotta, hogy a szovjet küldöttség tagjai számos városban, üzemben, kultur- és tudományos intézetben jártak, mindenütt vendégszerzősen fogadták őket, ami a román népnek a szovjetnek és Sztálin elvtárs iránti forró szeretetét juttatta kifejezésre

— Láttuk, — mondotta Gorbunov professzor — hogy a RNK munkásosztálya szorosan tömörül a RMP és a kormány körül

— A RNK munkásosztálya a Szovjetunió munkásosztályának tapasztalatait felhasználva, valóban hősi munkát végez. Láttuk, hogyan épülnek új üzemek és üzemek, hogyan épülnek új a régieket.

— Megismerkedtünk sok ősmunkással és láttuk, hogy a szocialista versenyek egyre nagyobb lendületet vesznek

A professzor beszélt arról az érdeklődésről, amivel Rosztekij sztáhanovista, Anticskov akadémikus

és a szovjet küldöttség többi tagjainak előadásait fogadták országukban. Beszél a C. I. Parhon-intézetben, a román-orosz muzeumban, a népművészeti

intézetben, a kolozsvári egyetemen, sőt tett látogatásairól, majd így folytatta:

— Megállapítottuk azt is, hogy a nemzetiségi kérdés megoldásá-

„Boldogság számomra, hogy hozzájárulhatok a Scântea-Ház építéséhez“

KOLOZSVAR. — Mindenütt a legjobb munkások, a termelési esata kiütközöttjei járnak elől jó példával. Aztán, amint az esztergapadok mellett, vagy a bányák mélyén történni szokott, az elmaradott munkások igyekeznek beérni az élcsapatokhoz: a Scântea háza alapra is nemes versenyesél fogynak le mindenütt, a megajánlott összegeket. Örömmel tölti el őket, hogy a hatalmas kulturális intézmény alapja javára adhatnak, mert tudják, hogy az számukra, nekik épül.

A KOLOZSVÁRI „ARMATURA“

fémáru gyárban 203 dolgozó jelezte a Scântea-Ház alapjára. A dolgozók nagy lelkesedéssel kapcsolódtak be a mozga-

lomba és átlag 2 napi jövedelmüket ajánlották fel a szocialista művelődés új bástyájának felépítéséhez.

„Nagy boldogság számomra — mondta Fazekas József a műszaki —, hogy én is hozzájárulhatok a kulturális intézmény felépítéséhez. Nagyon sok felvilágosító és nevelő könyvet és nyomtatványt várok cserébe, hogy eszmileg tovább képezhessen magam. De örömmel tölt el akkor is, amikor két gyermekre gondolok, akik már az iskolai tankönyvekből megismerik a magasabbrendű szocialista embert. Ők már csak a könyvekből fogják meg tudni a múlt sőt a jövőt és ugyan csak a könyvek fognak irányt szabni a boldogabb jövő felé.“

AZ OPERA IS

Kolozsváron mindjobban fel-lendült a Scântea-Ház akciója. Ezzel többen ajánlják fel fizetésük egy részét, egyre többen kapcsolódnak be az immár tömegmozgalommá vált akcióba. Bucconu Constantin, az opera igazgatója, Cotescu Panai és Sinberger rendezők, Rónai Antal karmester és Gólya János klarinétos 15 napi fizetésüket ajánlották fel.

Lungu Ion egyetemi előadó egy hónapi fizetését ajánlotta fel, hogy a Scântea minél előbb megkezdhesse a tankönyvek nyomtatását. Chisu Alexandru a kolozsvári CFR-műhelyek üntözésének vezető mérnöke 20 napi fizetését ajánlotta fel a Scântea Háza felépítéséhez.

HARMINC ÉV

Jegyzetek a romániai magyarság utjáról

A közelmúltban az Allami Könyvkiadó sorozatában jelent meg Bányai László mélyreható tanulmánya a romániai magyarság utjáról. A szerző alapos ideológiai felkészültséggel, a nemzetiség kérdését marx-lenin-sztálini elméletének fényével világította meg azokat a társadalmi, politikai és gazdasági okokat, amelyek következtében az imperialista, a népek kegyetlen elnyomásának politikáján folytatott osztrák-magyar monarchia széthullott. Bányai László a történelmi materializmus módszerével rajzolja ki azt a gazdaságpolitikai hátteret, amelynek homályában az uralkodóosztály álnok politikusaiknak egyetlen célja a dolgozó nép kiszákmányolása, elnyomása és a nemzetiségek egymásra uszítása.

A szerző tudományos tömör-ségű tanulmányában a romániai magyarság utjának elemzését igen helyesen a Habsburg-dinasztia és a magyar uralkodóosztály között 1867-ben létrejött kiegyezéstől kezdte. Így az olvasó előtt teljesen világossá válnak a később bekövetkezett események. A tanulmányban beszédes adatokat találunk a kiegyezés utáni Magyarország társadalmi állapotairól.

1867 után a magyarországi földtulajdonosoknak — írja a szerző — kevesebb, mint egy százalékát kitevő nagybirtokok a föld több, mint 45 százalékát tartották kezükben. Az Eszterházy grófok félmillió holdas hitbizomány urai, a katolikus főpapság kezén pedig több, mint 800 ezer hold össz-pontosul. Ezzel szemben a földtelen parasztok száma már 1910-ben elérte a hárommilliót.

Az első világháború előtti évtizedekben másfélmillió ember vándorolt ki az országból, főleg a földműves szegénység soráiból. Egyrésztüket Amerika szénbányáit nyelik el, a székely kivándorlók pedig a román királyságban szóródnak szét. Ezeket a társadalmi állapotokat az uralkodó osztály népnyuzó politikája súlyosbítja. „A nagybirtokos osztállyal összefonódó nagytőkés osztály diktálja a mindenkor kormány elnyomó politikáját, a kapitalista kiszákmányolásnak egyik legkiméletlenebb formáját vezeti be” — állapítja meg Bányai László.

A dolgozó tömegek kiszákmányolásának a szabadságjogok nagymértvű korlátozásának természetes velejárója a nemzetiségek elnyomása. A szerző jellemző adatokkal támasztja alá idevonatkozó fejtegetéseit:

„Az állami iskolák a nemzetiségi vidékeken is kötelezően magyarnyelvűek. A nemzetiségi nyelvű elemi oktatásnak az egyházak számára való átengedése pedig növeli a nemzetiségi tömegek elszigetelődését. Az első világháború előtt a román tanulóknak majdnem 40 % a nem írható saját nyelvű elemi iskolába. Közép- és szakoktatás terén még rosszabb a helyzet. Csak a legnagyobb román egyházi központok rendelkeznek egy-egy anyanyelvű középiskolával.”

A társadalmi ellentmondások kiéleződésével az Osztrák-Magyar Monarchia törés-felbomlásra jutott. A nemzetiség kérdését a villoscsászár német imperializmussal való szoros szövetségében, majd a háború kirobbanásában látja. Az imperialista háború azonban nem változtatta valóra az osztrák-magyar és a német uralkodó osztályok számításait. Németország és az Osztrák-Magyar Monarchia vereséget szenvedett. A Habsburg-monarchia széthullott.

A továbbiakban a szerző részletesen megismerteti az olvasóval a romániai magyarság életében bekövetkezett eseményeket. Rámutat arra a népről politikára, amelyet a reakciós román uralkodó körökkel pártlól, közösen üzemeltető Magyar Pártbeli vezetők a nemzetiségi elnyomás alatt élő magyar dolgozó rétegek rovására folytattak. Megismerjük a Madosz harcát, amelyet a Román Kommunista Párt irányításával és messzemenő támogatásával vívott a mindkét oldali reakció ellen. Ez a harc következetes és megüemalkuvó volt mindvégig.

„A Madosz a fasiszta-revizionista demagógiával szemben — írja a szerző — nemzetiségi politikájában a lenini-sztálini nagy tanítást követi. Azt a nemzeti törekvést tekinti egyedül jogosnak, amely a dolgozó népnek, a demokratikus fejlődésnek, az imperializmus elleni függetlenségért harenak az ügyét mozditja elő.”

A könyv nagy érdeme az, hogy a romániai magyarság kérdéseit nem tekintti valami elszigetelt keretek közé zárt eseménysorozatnak, hanem a történelmi materializmus tudományos és mélyreható módszerével mindig összefüggésbe

hozza a részletet az egészszel. A kisebbségi elnyomás nem véletlen jelenség, hanem függvénye a történelmileg kialakult társadalmi és gazdasági elnyomásnak. Ebből természetesen következnek a nemzetiségek az egyenjogúságot követelő harcukat nem vevhatják meg elszigetelten, anélkül, hogy a jogegyenlőségért való törekvésüket ne kapcsolnák szorosban oda a munkásosztály és a dolgozó tömegek harcához. Bányai László méltán szögezi le könyvében:

„Marx és Engels tanítását a hanyatló kapitalizmus, az imperializmus korszakában következetesen tovább vevve, Lenin és Sztálin kihangsúlyozták, hogy a nemzeti kérdést a munkásosztály előtt álló feladatokkal összefüggően kell szemlélni és mindig alá kell rendelni a munkásosztály főfeladatának: a tőkés rendszer megdöntésének és a szocialista rendszer megvalósításának.”

Bányai László tanulmánya nemcsak kordokumentum, hanem minden aktivista és a nemzetiség kérdését érdeklődő dolgozó számára tanulságos, ismereteket nyújtó olvasmány.

I. J.

Veretennikov N.: Volodja Uljanov

— ALLAMI KÖNYVKIADÓ BUKAREST —

„Hadd meséljek nektek rég le-tűnt időkről, amikor a mi nagy vezetőnk, Vladimir Iljics Lenin, még kisfiú volt” — így kezdi az ifjúságnak szánt könyvét Veretennikov N., Lenin unokatestvére, hogy aztán színes, érdekes kis történetekben elevenítse meg Lenin gyermek- és ifjúkorának kisebb-nagyobb eseményeit, amelyeknek mint egyiki játszótársa, szemtanúja volt. Lenin a vakációkat rendszerint Kukoskinoban, a szerző szülei-nél töltötte, ahova Lenin szülei és testvérei is leutaztak nyaralni. Uljanovék megérkezéskor igazi ünnep kezdődött a kukoskinói házában: „a gyermekek ab-bahagyták az idegen nyelvek tanulását, a leckeisméllést s pajkos jókedvük nem ismert határt”. Igen szerették a mindig jókedvű Ilja Nikolajevicsét, Lenin édesapját, állandóan a vállán csüngtek: s valóságos habzószőlők izés, vidám történetek. A gyermek Lenin szintén kedvelte a vidámságot, a tréfát, ugyanúgy, hogy a falusiak „mókamesternek” nevezték. De már akkor kiténtek azok a rendkívüli tulajdonságai is, amelyek később oly jellemzők voltak rá. Könnyen tanult, sokat

olvasott, a látottakat nem felejtette, hanem lényegükben itélte meg, másokhoz szeretetteljes, de mégis határozott volt, s amit tervebe vitt, csüggedetlen következetességgel meg is valósította. Megkapóak a könyvnek azok a lapjai, ahol arról olvasunk, hogy Lenin már gyermekkorában milyen szeretetteljes érdeklődést tanúsított a dolgozó egyszerű emberek iránt, milyen szívesen beszélgetett velük s azok mily nagy szeretettel viszonozták az őszinte gyermeki közeledést.

A könyv az egyetemi évekig követi Lenin gyermek- és ifjúkorát, addig, amíg Kazánban először kezdi tanulmányozni Marx műveit, amikor először pillantja meg az utat, amelyen haladnia kell: a forradalmi harc útját.

Veretennikov művét — amely ifjúságunkat jelentős mértékben viszi majd közelebb Lenin egyéniségének és emberi nagyságának megértéséhez — izléses kiállításban, színes borítással és számos képpel, a Román-Szovjet Barátság Hetének tiszteletére jelentette meg az Allami Könyvkiadó. Ára 45 lej.

Járásai kultúrverseny

BÁNYFYHUNYADON

BÁNYFYHUNYAD. — (Levelezőnköztől.) Október hónap végén zajlott le Bánffyahunyadon 16 község részvételével a járási közművelődési verseny. A járási kulturális színvonalának emelkedéséről tett tanubizonyítást a verseny, ugyanakkor azonban kiténtek egyes hiányosságok is.

A kultúrversenyek célja nem utolsósorban az, hogy a résztvevő közművelődési csoportok kicseréljék tapasztalataikat, egymás eredményeiből — és hibáiból is — tanuljanak. Ezt a célt azonban a verseny nem érthette el tökéletesen, mert azok a csoportok, amelyek számaikkal hamarabb végeztek, gyorsan hazasiettek. Legnagyobb eredményként az a tény könyvelhető el, hogy a versenyen résztvettek olyan falvak is, melyek eddig semmilyen versenyen nem szerepeltek. Érezhető volt, hogy milyen nagy kedvvel vesz részt a szereplők nagyrésze a versenyen. Látszik, hogy tisztában vannak e versenyek céljával s eredményeik iránt közösségi büszkeség tölti el őket.

A versenyen öt román, nyolc magyar és két vegyes lakosságú község vett részt. A tizenegy táncosport 33 népi táncval, 8 énekes 28 énekkel, 10 egyéni szavallattal és három szavallókórus-sal vettek részt a versenyben az egyes kultúr-csoportok. A hiányos szervezésre utal az a tény, hogy a terbevetett színdarabok közül az idő előhaladottsága miatt csak egy kerülhetett előadásra.

A verseny bírálóbizottságában a helybeli és járási kiküldöttek közül a kolozsvári Opera kiküldöttei is résztvettek. A 16 község közül első díjat Bikal község nyerte énekekkel és táncval, a második díjat Almás község énekekkel, a harmadik díjat pedig Farnos község táncval és szavallattal. Dícséretet nyertek Gerővársárhely, Cold, Középföld, Sztána és Alsófüld községek. A nyertesek könyvjutalomban részesültek.

Négy olvasóköri KÖRÖSFÖN

KÖRÖSFŐ. — (Levelezőnköztől.) Az olvasóköri megalakultak Körösfőn is. A községet négy olvasóköri és nyolc olvasócsoportra osztották fel. Az egyes csoportok munkáját egy-egy tanár vagy tanító irányítja, a vezetői, valamint az olvasói dolgozó földművesek. A körösfői olvasóköri tevékenyen bekapcsolódnak a dolgozó parasztok kulturális színvonalának emeléséért folyó harcba. Már eddig is szép munkát fejtettek ki. Mit dolgoznak fel ezekben az olvasóköri körökben?

A harmadik számú olvasócsoport Kovács Ferenc vezetésével a doftanai eseményeket, a hirhedt történetét dolgozza fel. A hallgatók között olyanok is vannak, akik személyesen látták a doftanai történet falait. Sokan hozzászólnak a kérdéshez: — „Itt akarták a dolgozó nép legjobb

Kulturothton nyílt BÁLVÁNYOSVÁRALJÁN

BÁLVÁNYOSVÁRALJA. — (Levelezőnköztől.) Bálványosváralja községnek több mint 2600 lakosa van. Természetes, hogy ilyen népes helyen nagymértékben érezhető volt a kulturothton hiánya. A Román Munkáspárt gondos-

kodása s a helyi ideiglenes bizottság munkája nyomán ma már megfelelő helyiség áll rendelkezésre kulturothton céljaira.

A kulturothton tanácsa Major István igazgatóval az élen, eredményes munkát folytatott ezen a téren. Abrudean Sándor középparaszt önkéntesen felajánlotta erre a célra lakásának egy részét. Önkéntes adományokból mintegy 2500 lej, 181 kg. buza, 320 klló kukorica és egyéb termény gyűlt össze s ezeket a vezetőség mind a kulturothton céljaira használta fel. A felavató ünnepségen említés történt arról, hogy milyen komoly kérdése Népköztársaságunknak az irástudatlanság felszámolása. A néptömegek műveltség színvonalának állandó emelése. Megállapítást nyert, hogy a község dolgozó parasztjai szomjazták is ezt a művelődést. Ezt a tényt bizonyítja az is, hogy a szegény és középparasztok kevésből is sokat adtak a kulturothton céljaira. Ilyenek voltak Muresan Simon, özv. Miklós Andrásné, Szöllődi Ferenc, Ispán Sándor, Borzási Sándor, Borzási István, Martonos Sarolta, Hunyadi Ferenc, Hunyadi Imre és mások. Ugyanakkor a kulákok újból kimutatták, hogy mennyire ellenségesek a kultúrának. Ellenségesen viselkedtek a gyűjtési mozgalom iránt, sokan meg is tagadták az adakozást. Ilyenek voltak: Rudai János, Enzi István, Molnár Sándor, Molnár P. János, Molnár P. Zsiga, Abrudean György, Mátyás Márton és mások. Maratoni táncokkal azonban a terv sikeres véghezvitelét nem tudták megakadályozni. A kulturothton megszervezték s a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulóját már az új kulturothtonban ünnepelték meg a dolgozó földművesek.

FOGARASI JÓZSEF

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, november 19-én este fél 8 órakor: AZ OROSZ KÉRDÉS. (Tizenegyedzser.)
Vasárnap, november 20-án délután fél 4 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG (Huszzonegyedzser.)
Szerdán, november 23-án este fél 8 órakor: 14—69-ES PÁNCÉL.

VONAT. (Nyolcadzser.)
Pénteken, november 25-én este fél 8 órakor: AZ OROSZ KÉRDÉS. (Tizenkettődzser.)
Szombaton, november 26-án este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Bemutató előadás.)

A KOLOZSVÁRI ALLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

November 20-án, vasárnap este 8 órakor: Bánk Bán. Jegyek sorozatszámja 449.
November 22-én, kedden este 8 órakor: Eladott menyasszony. Jegyek sorozatszámja 449.
November 24-én, csütörtökön este 8 órakor: Szorocsnai vásár. Jegyek sorozatszámja 450.

November 27-én, vasárnap délután fél 4 órakor: Hány János. Jegyek sorozatszámja 451.
November 29-én, kedden este 8 órakor: Hunyadi László. Jegyek sorozatszámja 452.
December 1-én, csütörtökön este 8 órakor: Cigánybáró. Jegyek sorozatszámja 453.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

November 20-án, vasárnap: matiné. Pillangó kleasszony.
November 21-én, hétfőn: A sevil-lai borbély.
November 23-án, szerdán: Parasztbecsület és Paglacci.

November 25-én, pénteken: Igor herceg.
November 27-én, vasárnap: Fik Dáma.
November 28-án, hétfőn: Lammer-meri Lucia.

Befejezte munkálatait

a Duna-bizottság első ülészaka

GALAC. — A Duna-bizottság, amely Galacban ülésezett, november 17-én, csütörtökön befejezte munkálatait. A bizottság a következő határozatokat hozta:

1. Három évi időtartamra megválasztották a következőket: Rudenco Teodor nagykövetet, a RNK képviselőjét a bizottság elnökévé, Linhardt Lubomir nagykövetet, a Csehszlovák Köztársaság képviselőjét, a bizottság

alelnökévé. Morozov Grigorij Nikolajevics, a tengeri flotta vezérigazgatóját, a Szovjetunió képviselőjét a bizottság titkárává.

2. Összeállították és elfogadták a Duna-bizottság működési szabályzatát.

3. Összeállították és elfogadták a Duna-bizottság titkárságának és ügyosztályainak szervezési szabályzatát.

4. A bizottság költségvetésének elkészítéséig megállapították azt az előlegösszeget és annak befizetési módját, amellyel a résztvevő államok hozzájárulnak a bizottság kiadásainak fedezéséhez.

5. Megállapították a legközelebbi ülészak határidejét és napirendjét.

Az olaszországi szegény földművesek győzelme a földért

RÓMA. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy a kalabriai szegényföldművesek és mezőgazdasági bérmunkások három hétfő tartó hősi küzdelme folytán a De Gasperi kormány kénytelen volt az első rendelkezéseket kiadni a délolaszországi földesurak határtalan földmonopóliuma ellen.

Az olasz minisztertanács el-

határozta, hogy törvénytervezetet nyújt be a parlamentnek a kalabriai szegényföldművesek részére átadandó, a földesurak tulajdonát képező 45.000 hektár földdel kapcsolatban.

Az „Unita“ című lap azt írja, hogy a szegényföldművesek és a mezőgazdasági bérmunkások, határozott és igazságos harc árán kiragadták a földek egy

részét a földesurak és a kormány kezéből.

A „France Presse“ jelentése szerint egész Olaszországban megkezdődtek a sztrájkok. A Pescara tartomány munkásainak sztrájkja után november 17-én, csütörtökön, a Terni üzemek munkásai is sztrájkba léptek. Ugyancsak csütörtökön sztrájkba léptek az Aquila tartomány munkatelepeinek munkásai is.

Az angol hatóságok kidobták az utcára a baraklakókat

LONDON. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy Solley, független laburista képviselő az angol alsóházban élesen bírálta az Attlee-kormány háborús kényszerüléseit.

Solley kijelentette, hogy a hadügyminisztérium annak a 7000 amerikai repülőnek, akik a Burtonwood, Lancashire csodálatos negyedeiben laknak, ta-

láljon lehetőséget arra, hogy elhagyják az országot, mert nem kívánják őket. Ha ezek a repülők elmennének, a Thurrock negyed lakás nélküli sokezer embere elfoglalhatná az orszegi katonai tábor. A Thurrocki lakosság nem kívánja az atombomba repülőit és nagyon örvendene,

ha ezek visszatérnének otthonaikba.

„Üldözötték el az amerikaiakat és engedjétek, hogy az angolok átvegyék lakásaikat. Ideje, hogy abbahagyjuk a harmadik világháborúra való készülődéseket és a 900 millió angol fontot igénylő katonai előkészületeket.“

A DEMOKRATA NŐK VILÁGSZÖVETSÉGE VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy november 16-án, szerdán a Demokrata Nők Világszövetsége végrehajtó bizottsága Moszkvában ülést tartott.

Az ülésen 22 ország kiküldöttei vettek részt. Az értekezleten Marie Claude Vaillant-Couturier, a Demokrata Nők Világszövetségének főtitkára elnökölt. Az ülésen megtárgyalták a november 17-én megnyitott DNVSz ülészatának napirendjét. Határozatot hoztak a jelentést tevő kiküldöttekkel kapcsolatban is.

MENEKÜLNEK A KUOMINTANG HATÓSÁGOK CSIUNGKINGBÓL

CSIUNGKING. — (Agerpres.) A „France Presse“ jelentése szerint a kínai népi hadsereg egységek elhagyták Kienkiang várost és már csak 170 kilométerre állnak Csiungkingtól.

A városban működő amerikai konzulátus jelentette, hogy megzúrt tevékenységét és pénztől kezdődően személyzetével együtt elhagyja a várost.

A Kuomintang közigazgatásának utolsó maradványai ugyan csak készülődnek, hogy minél hamarabb elhagyják Csiungking városát.

A szovjet művészet újabb segítségét nyújtott dolgozóink számára. Ismeretes az a hatalmas visszhang, melyet a „Pjatinickij“ népdal- és táncgyűjtemény kolozsvári vendégszereplése váltott ki. Most a „Berjozka“ együttes látogatott el Kolozsvárra, hogy művészi előadásával támogassa a dolgozókat és erősítse a román-szovjet barátságot.

Kolozsvár dolgozói meleg fogadtatásban részesítették a szovjet művészeket. Földszíni pályaudvarral, a román-szovjet barátságos, a nagy Szálint éltető orosznyelvű táblákkal, virágokkal várták a „Berjozka“ együttest a RMP. gyárak, üzemek, intézmények, iskolák, szervezetek kiküldöttei. Az ünnepélyes lassúsággal begördülő vonat ajtájában megjelentek a szovjet művészek. Találkozásuk Kolozsvár dolgozóival valódi ünnepi pillanat volt. Hatalmas tapsorkán csattant fel, majd Kolozsvár dolgozói lelkesen tüntettek a román-szovjet barátság és Szálint mellett.

Az ARLUS s a dolgozók nevében Vlasu Gabriela, az ARLUS kolozsvári fiókjának titkára üdvözölte a vendégeket.

Üdvözöltek körünkben a világ legelőrehaladottabb művészetével rendelkező országot képviselő művészeket — mondotta bevezetőül, majd országunk dolgozóinak a Szovjetunió által nyújtott sokoldalú segítség iránti hálóját juttatta kifejezésre. Az üdvözlésre a „Berjozka“ együttes egyik tagja válaszolt:

— Boldogok vagyunk, hogy munkánkkal és művészetünkkel

segítségére lehetünk a Román Népköztársaság dolgozóinak — mondotta.

A kölcsönös üdvözlések után Kolozsvár dolgozói gyönyörű virágok tömegével halmozták el a szovjet művészeket.

Pénteken délután és este két előadás keretében mutatkoztak be Kolozsváron a „Berjozka“ szovjet művészyüttes tagjai. A Román Nemzeti Színház termét mindkét alkalommal zsúfolásig megtöltötte a közönség s forró lelkesedéssel bizonyította a magasrendű szovjet művészet iránti szeretetét és azt a csodálatot, amit a Szovjetunió iránt érez.

A változatos műsorban a népi művészetet legjellegzetesebben képviselő női táncsoporton kívül több kiváló szólist szerepelt. Így sorrendben: Alexej Gorohov, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség budapesti ünnepségein díjat nyert fiatal hegedűművész, aki kristályszálon és elmélyülten játszotta Dvorzák és Smetona egy-egy művét. A másik szólista Veronika Petrovszkaja, a Moszkvai Filharmonikus Zenekar szólistája volt. Rachmaninov Preludjét, Glinka Paesztját, Liszt Tarentelláját és Chopin egyik valcerét játszotta főnyes technikával, tökéletesen. Zara Doluhanova, a Budapesti díjat nyert mezzoszoprán énekesnő is rendkívül sikert ért el dalával, melyek közül a legkellemesebb élményt örömező népi éneke és egy román dal jelentett. Borisz Tythonov, a moszkvai filharmonikus zenekar szólistája — aki egyébként

A római katolikus egyház helyzete a Csehszlovák Köztársaságban

A csehszlovákiai katolikus hívek és az alsópapság többsége a felszabadulás után becsületes munkával bekapcsolódott az ország újjáépítéséért folytatott harcba. A felsópapság, az egyház vezető körei, reakciós magatartást tanúsítottak és akadályokat igyekeztek gördíteni a békés építőmunka elé. Ez a reakciós magatartás még jobban kifejezésre jutott akkor, amikor a csehszlovák nép 1948 februárjában kiséperte a kormánytól a tőkés-földesúri osztály utolsó maradványait, az imperialisták ügynökeit. A vezető papság nem nézte jószemmel a demokratikus

földreformot, amelynek során kisajátították a hatalmas kiterjedésű egyházi birtokokat is és dolgozó földműveseknek osztották ki.

A katolikus egyház vezető körének, a felsópapságnak reakciós államunkáját hathatósan támogatta a Vatikán. A csehszlovákiai katolikus hívek és az alsópapság döntő többsége azonban úgy határozott, hogy csatlakozik ahhoz a harchoz, amelyet a munkásosztály — élén a Csehszlovák Kommunista Párttal — az ország újjáépítéséért folytat és demokratikus mozgalommal választotta a fópapság reakciós magatartására.

A felsópapság a demokratikus fejlődés kerékkötője

A katolikus híveknek és az alsópapságnak ahhoz a mozgalmához, amelytől követelte, hogy az egyházat ne használják fel eszközül reakciós elemek, — akik a népek és az egyháznak is ártanak —, rövidesen hatalmas tömegek csatlakoztak. Az egyházi reakció táborra, amelyet Beran hercegérsek vezetett, mindent elkövetett, hogy elfojtsa ezt a mozgalmat. A püspöki kar a hazafias lelkeseket elbocsátotta, megfélemlítő tiltalmakat adott ki és átok alá vette a mozgalom tagjait, a Vatikán pedig az ismert kiközösítési rendelettel próbált hatást elérni. A katolikus híveket és az öntudatos papságot azonban sem a püspöki terror, sem egyházi átok, sem pedig a pápai kiközösítési rendelet nem gátolta meg abban, hogy nap-nap után ne juttatná kifejezésre ragaszkodását a népi demokratikus rendszer iránt és sürgesse az egyház és az állam közötti meg egyezést.

A Csehszlovák Köztársaság kormányára felhívással fordult a fópapsághoz, hogy térjen a megbékélés útjára. A kormány felhívásának nagy visszhangja volt, a hívek és a lelkesek ezrel egyenként és tömegesen is fópapsztraikhoz fordultak a meg egyezés érdekében.

— Ne sujtja az egyház, a magas

klérus, a hitbuzgó népet azért, — mondotta Szűcs Ottó peredi római katolikus hitoktató —, mert az állam hű szolgája akar lenni, mert részt akar venni a szocializmus építő munkájában.

A HIVEK ÉS AZ ALSÓ PAPSÁG FÁRADHATATLAN HARCA A MEGBÉKÉLÉSÉRT

A demokratikus katolikus akció vezetője július 1-én kiadta nyilatkozatát a csehszlovák katolikus egyházban fennálló helyzetről. „Elkeseredésünk növekvő — szól a nyilatkozat, — amikor tudomást szerettünk püspökeink és a Vatikán körének kimondott ellendállásáról, fenyegetőzéseiről és akcióikkal szembeni ellenséges magatartásáról és azokról az üldözésekről, amelyeket püspökeink mozgalom követői ellen készítenek.“

A katolikus hívek milliói őszinte kívánságát visszatükröző felhívás széles visszhangra talált az egész országban. Zapotoczky miniszterelnök is őszintén bizott a meg egyezésben, amikor kijelentette: „Hiszünk, hogy hazafias papjaink híven kitartanak népünk oldalán és velünk együtt learatják nagy szociális győzelmeink gyűlölcseit. Nem engedjük meg, hogy a papságot lojális magatartás miatt a magas egyháziak üldözésben részesítsék.“

AZ EGYHÁZAK SZABAD FEJLŐDÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A hazafias lelkesek kérésére október 14-én a csehszlovák kormány elfogadta azt a két törvényjavaslatot, amely az egyház és az állam közötti viszonyt véglegesen rendezte. A két törvényt az egyház személyi és dologi kiadásainak állami megtérítéséről, valamint az egyházi ügyek intézésére alakított állami hivatal megszervezéséről intézkedik. Mindkét törvény jelentős haladás a népi demokratikus Csehszlovákia egyházpolitikájában, mert az egyházaknak megbízható gazdasági alapot juttatott.

A törvény értelmében az állam megtéríti az egyházi személyek fizetését és dologi kiadásait, biztosítja a papság megállapított illetményét. Ezenkívül teljesítményi és tisztességi pótlékokat is előír, megtéríti az utiköltséget és költözésközi kiadásokat — és ami teljesen új Csehszlovákiában — a törvény bevezeti a papi nyugdíjat is.

A szegény plébániák papjai a jövőben nem lesznek ráutalva arra, hogy alamizsnát kolduljanak.

A csehszlovák kormány rendelkezéseit az alsópapság és a hívő tömegek szélesre a legnagyobb elismeréssel és hálával fogadták. A megnyilatkozások a hálát, és az elismerésen kívül többet is viszályoznak, mégpedig azt, hogy az egyház csak most, miután megszabadult a háberiség és a tőkésrendszer billencesítől, az igazi valódi és erkölcsi hivatás teljesítésére tudja tevékenységét összpontosítani.

A Csehszlovák Köztársaság példája nagy sikerű és tanulságos. Hazánkban is a katolikus hívek és az alsópapság többségének az a kívánsága, hogy az állam és az egyház közötti közös meg egyezésre. Nem kétséges, hogy Népköztársaságunk demokratikus, az egyház érdekeit szociális és népi katolikus híveknek és a papság többségének akarata mielőbb érvényre jut.

A népi gyökerekből táplálkozó művészet nagyszerű példája volt a „Berjozka“ szovjet együttes bemutatkozása

táncszámok harmonika-kíséretét is ellátta —, legnagyobb sikerét saját szerzeményű keringőjének bravuros előadásával aratta. A zongorakíséretet minden számnál Abram Makarov látta el hibátlanul.

A Berjozka 18 tagból álló táncgyűjteménye felejthetetlen élményt jelentett. Teljesítményük eleven és nagyszerű példaképe a népi gyökerekből táplálkozó magasrendű művészetnek, a nép sajátos, szocialista tartalmu művészetének, mely csak a Szovjetunióban fejlődhetett ilyen magasra. E táncok a nép életét elevenítik meg, a munkás, örömteli boldog élet ábrázolásai, a művészi tökéletességnek és kollektív fegyelemnek példaképei.

Az előadás végén a moszkvai művészyűjtemény egyik tagja mondott köszönetet a forró ünnepelésért és hozzátette:

— Boldogok tesz bennünket az hogy munkánkkal is szorosabbra fűzzük a szovjet-román barátságot.

Fergeteges taps volt a válasza, majd plonirok léptek a színpadra, akik virágcsokrokat adtak át minden egyes szereplőnek és az együttes vezetőjének. Nadezda Nadezdzijnának a közönség határtalan lelkesedéssel, hosszan ünnepelte a Szovjetuniót és nagy vezetőjét, Szálint.

A vendégszereplő moszkvai művészyűjtemény teljesítményének megtartására legközelebb visszatérünk.

Három konfekcióüzem szocialista versenyében

a szatmári „Mondiala” lett az első

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Még a nyár közepén, július 18-án, a nagyváradi „Cooter” ruházati szövetkezet november 7-e tiszteletére versenyre hívta ki a szatmári „Mondiala” és az aradi „Solidaritatem” konfekció szövetkezeteket.

A többhónapos verseny kiértékelése, illetve az eredmény nyilvánosságra hozatala a napokban folyt le Szatmáron. A szocialista verseny bizottságában a három verseny: üzem öt-öt kiküldötttel képviseltette magát. A verseny kiértékelésén több mint 1000 dolgozó vett részt. Nagyváradról és Aradról többszáz dolgozó utazott erre az alkalomra Szatmárra, de igen sokan voltak a

temesvári, nagybányai, máramarosszigeti, szilágysomlyói, nagykárolyi és szilágycsehi ruházati üzemek képviselőitében is. A konfekció iparnak, amely hatalmas arányokban fejlődik Népköztársaságunkban, jelentős eseménye volt a harmadik szocialista verseny.

A verseny 19 pontja a munka mennyiségét és minőségét, új munkamódszerek és újítások bevezetését, a politikai és kultúr színvonal emelését, az anyag megtakarítását és a hulladék csökkentését ölelte fel. A versenyt a szatmári „Mondiala” nyerte meg, de voltak olyan cikkek, amelyekben a nagyváradi, vagy aradi üzem lett az első. Politikai színvonal tekintetében

Szatmár, kultúr munkában Nagyvárad, a szocialista rendszer bevezetésében Szatmár az első. Az új munkamódszerek és újítások körül Nagyvárad lett az első. A versenyben mind a három üzem szem előtt tartotta azt az elvet, hogy elsősorban az általános gyártási színvonal emelése a cél és csak másodsorban az egyéni győzelem. A verseny folyamán mind a három üzem segítette a másik két üzemet. Új modelljeiket átadták egymásnak, tapasztalataikat kicserélték. Ennek tulajdonítható, hogy a bíráiöbízottság egyöntetű megállapítása szerint a verseny eredményeként mind a három üzem határozott fejlődésen ment keresztül.

Egy angol diplomata könyve újabb leleplezésekkel szolgál az áruló Titoról

Fritzory Maclean angol diplomatát: 1937-ben a moszkvai követségre delegálták. Az akkor 26 éves fiatal ember hamar felismerte, hogy a moszkvai angol követség a szovjetellenes intrikák főszerepe és milyen jelentéseket kell küldenie ahhoz, hogy felettesei tetszését megnyerje. Saját bevallása szerint, az európai világvárosok fegyverárada emigránsai, a nemzetközi szállodacsoportok infóformációján alapszik ismerkedett meg a Szovjetunió életével.

Moszkvába érkezve, eszé ágában sem volt az országot tanulmányozni, a fekete káviaron kívül kizárólag a vodka érdekelt. De az nagyon...

Emberrabló diplomata

Maclean fölöttesel honorálták diplomatájuk buzgalma. 1938-ban az angol külügyminisztérium a követség második beosztottjává nevezte ki, miközben mandátumot is kapott az angol parlamentben, mégpedig a konzervatív pártban. Mi sem bizonyítja jobban, hogy mennyire megbecsülték tevékenységét, mint az, hogy 1942-ben azal bizták meg őt, hogy a kellemetlenné vált Sahidi iráni tábor-

Maclean jelentésében a szovjet népet meg sem említette. Soha sem számolt be a szovjet ipar vagy a mezőgazdaság fejlődéséről, egyetlen szóval sem említette a moszkvai földalatti építést, nem szólt a dnyepropetrovszki erőművekről. 1937 és 1939 között egyetlen szó említést sem tett a sztálini második ötéves tervről. Mellőzte azonban Maclean a művészeti és kulturális kérdéseket is. Egészen más dolgok keltették fel az angol diplomata érdeklődését... Maclean ugyanis egész tevékenységét, minden erejét a kémiszolgálatra összpontosította. Ezt bizonyítja most megjelent könyve is.

nyegét könyvében, hogy mit akartak Churchillék Macleantól. Hízen Brankov Lázár, a budapesti jugoszláv követség „tanácsosa”, a Rajk-per folyamán megmondotta, hogy az imperialisták már a háború alatt igyekeztek Jugoszláviát és később a többi népi demokráciás országot is az angol-amerikai befolyás alá vonni. Az angolszász katonai missziók Tito, Kardelj, Rankovics és Gylász révén már a háború alatt elkezdtek aknamunkájukat a jugoszláv nép ellen. Ez volt a Churchill-terv.

A terv megvalósítására Maclean szemelték ki. Ő lett az angol-amerikai katonai misszió jugoszláv vezetője. Később Churchill fia, Randolph Churchill is tagja lett ennek a katonai misszióknak.

Emlékeztet, hogy a Rajk-perben Brankovics valloásában mennyire kiemelte Maclean tevékenységét. Maclean „munkája” nem korlátozódott csupán kém adatok gyűjtésére. Az angol-amerikai imperialisták tervek egy Balkán-konföderációról ábrándoztak, természetesen Tito vezetése alatt. Churchill akkoriban egy európai inváziót tervezett a Balkánon keresztül. Köztudomásu, hogy ez a terv azért született meg benne, nehogy ezeket a keleteurópai országokat a Szovjetunió szabadíthassa fel.

Titkos megállapodások Titoval

Macleannak természetesen információk voltak azokról a titkos megállapodásokról is, amely egyrészt Tito, másrészt pedig az angol-amerikai imperialisták között fennállott. Könyvében nem tesz erről említést. A mellékmondatokból és a sorok közül azonban kiviláglik Tito szerepe, amelyet az angol-amerikai imperialisták szánt neki és amelyet Tito — mint azt már mindenki tudja — el is vállalt.

Maclean elragadtatással nyilatkozik Titoról. Mindjárt az első találkozásuk után megállapítja, hogy Tito nem az a kommunista típus, amilyent ő eddig Moszkvában megismert. Nem csodálkoztunk tehát, ha Maclean megállapítja, hogy néhány perces találkozás után már „egynyelven beszéltek.” A Judás-Tito és Maclean, a kém, hamar megtalálták a közös nyelvet. Jugoszlávia területén Macleannak Tito jóvoltából tökéletes akciósabadsága volt. Minden partizán-alakulatba beszervezte az angolszász „összekötő tiszteket”, akiket gondosan felszerelték rádióleadó állomásokkal. Rövid idő múlva az összekötő tisztek száma többszázra emelkedett. Később Maclean katonai missziója egy amerikai katonai misszióval bővült. Ez az amerikai katonai misszió — amint ez szintén kiderült a Rajk-perből — nemcsak Tito Jugoszláviájáról, hanem a Szovjet Hadseregéről is szállította a kém adatokat.

Maclean könyvéből megtudjuk azt is, hogyan használta ki Tito szenvedélyt az erős italok iránt. Saját bevallása szerint mindig leitatva a véreskezű diktátort és azután csakhamar megerveztek. Arzo Jovanovics, a jugoszláv néphűfiával szemben — aki akkor a partizán alakulatok vezére volt —

mélyes ellenszenvet érzett Maclean. Könyvében Jovanovicsot barátságatlan, fantáziátlan férfinak írja le, aki soha sem állt igazán közel Titohoz. Ezzel szemben Kardelj, Rankovics és Gylász élvezték az angol „diplomata” szeretetét és barátságát.

Maclean egyik Titoval folytatott beszélgetése alkalmával megkérdezte tőle, hogyan képzelte Jugoszlávia helyzetét a háború után. Tito azt mondta, hogy idővel inkább nacionalisták leszünk, mint kommunisták. Az aggodó Maclean egyszer megkérdezte garadját, Churchillt, vajjon nem kell-e attól tartani, hogy Jugoszláviában mégis csak igazi kommunista rendszer alakul majd ki? Churchill megnyugtatta Macleant, nem féljen, amíg Tito hatalmon van nem lesz baj!

Noha Maclean igyekezett Titot „nemzeti hősné” feltüntetni, mégis kénytelen elmondani, hogy amikor a partizánok nehéz helyzetbe kerültek, a hős Tito az angolszászoknál keresett védelmet. Arról is beszámolt Maclean, hogy amikor a szovjet csapatok felszabadították a jugoszláv fővárost és Tito azonnal beköltözött Pál „herceg” palotájába, hogyan vezette őt végig a terméken, megmórosodva a pompától, amellyel a palota be volt rendezve.

Nem véletlen, hogy Maclean emlékiratai éppen most kerülnek nyilvánosságra. Maclean ódál, amelyeket Titoról és bandájáról zeng, csak még jobban megerősítik a világot abban, hogy Tito nem 15 hónapra, hanem sokkal régebben állta el azt az ügyet, amelyért állítólag harcolt.

(V. Berejkovnak, a „Temps Nouveaux” című folyóirat 1949 évi 44. számában megjelent cikke nyomán.)

Az élmunkás elmondja:

Hogyan érte el nagyszerű eredményét

EPERJESI FERENC építőmunkás

Az építőiparban alkalmazott új munkamódszerek forradalmasították a szakmát. Galacból indult el a kezdeményezés, s ma már országwide mind többben és többen alkalmazzák a sztahanovista módszert. A kolozsvári 9. számú állami építkezési vállalat kőművesei közül számosan értek el az új módszer segítségével eddig eggedülálló teljesítményt. A falazásban Eperjesi Ferenc halad az élen.

Az alábbiakban a kiváló élmunkás elmondja, hogyan jutott el odáig, hogy 7 óra 23 perc alatt 40,5 köbméter falazást tudott csoportjával teljesíteni.

— A sztahanovista munkamódszerről ez év nyarán hallottam először, amikor azt olvastam az újságban, hogy Galacban, egy Luigi Strenati nevű kőműves 13 köbméter falazást végzett el nyolc munkaóra alatt. Az első pillanatban sajtóhídban néztem és nem is gondolkodtam fölötte. Pár nap múlva azt olvastam, hogy a galaciak már 20 köbméter körül tartanak. Most már komolyan kezdem gondolkodni a dolgok felett. Minden kétséget kizáróan: ez már nem sajtóhíba! De ha nem az, akkor kicsoda öröngösség, mert ezt a munkát nem lehet 8 óra alatt elvégezni. Ehhez napok kellene. A munkahelyemen meg sem mertem próbálni a galaciakat utánozni. Resteltem volna a többiek előtt, hogy ilyen lehetlenségnek fogok Annál többet foglalkoztatott a kérdés gondolatban. Sok minden motoszkált az agyamban, de megoldást nem találtam. Még csak magyarázatot sem. A napi norma — a fal vastagságától függően — 2 köbméter körül van. Ezt túlszárnyaltam 1—2 köbméterrel, de akkor jól megdolgoztam. De 20 köbméter?.. Nem. Ez nem lehet igaz.

— Ekkor kaptuk Brassóból a meghívást, hogy vegyünk részt a bemutatón, melyen megismerkedhetünk az új munkamódszerről. Nagy örömmel készültem Brassóba és a kíváncsiság jurdalt nemcsak engem, hanem Ferenczi Samut és Pap Gyulát is, akik velem együtt, a 9. számú építkezési vállalatból utaztunk Brassóba.

— Ott nem sokat mutogattak, hanem megmagyarázták az új munkamódszer lényegét. A siker titka, a munka alapos megszervezése. Eddigi munkánk során minden tégléért le kellett hajolnunk, várni kellett a habarcsra, a kalapácsot is mindig külön-külön kellett elővenni minden téglá larakásánál. Allandóan filgözni kellett és a sarkok rakása különös gondot jelentett.

— Most megmagyarázták, hogy nem egyedül rakom többé a falat, hanem két tanulóval alkotok egy munkacsoportot. Az első tanuló malteros vedret vesz

a kezébe, azzal önti a habarcsot. A második kándill a kezében elsimítja a habarcsot és nekem kezembe adják a téglát, elhelyezem, kicsit megtolom, csúszatom a habarcsra és már teszem is mellé a következő téglát.

— Munkához láttam. Azonnal észrevettem, hogy könnyebben megy a munka, gyorsabban haladunk. A segédmunkások adták a téglát, én raktam azokat egymásmellé, egy veder habarcs, utána simítás: a két tanuló pompásan el tudta végezni a kisebb felkésztültséget igénylő munkát. A fal hamarosan emelkedett. Egy órát dolgoztam és annak leteltével lemértük a falat: 3 és fél köbméter. Több, mint egy napi norma!

— Az öröm meglepetéssel és csodálkozással keveredett bennem. De mind a hármunkban Alig vártuk, hogy az itthoniaknak, — akik épp úgy kételkedtek, mint mi — bemutatassuk az új módszert.

— Az első falazást itthon az „Elena Pavel” munkatelepen mutattam be. Közel negyven köbmétert falaztunk 13 óra alatt. A hitetlenkedők fejüket csóválták és hibát kerestek. Mászt nem találtak, mint azt, hogy nem olyan szép, mint az eddigi, mert a habarcs oldalt kicsorgott.

— Ebben igazuk volt, nem olyan szép, de annál egészségesebb, mert sehol sem maradt rés a téglák között, a fugák, vagyis a függőleges hézagok teljesen tömítve vannak malterrel. Az ilyen fal teherbíróbb. Es hát meddig csúnya az ilyen fal? Amig bevakolják.

— A második versenynapon a Gázmetán-munkatelepen falaztam. Még alaposabban megszerveztem a munkát, előző napon mindent előkészítettem. A versenynapon ment minden, mint a karikacsapás. Nem is tudtuk a 8 órát végigdolgozni, mert 7 óra 23 perc alatt 40,5 köbméter falazást végeztünk. Új felszó valósult meg: „Egy házat egy nap alatt!”

— Azóta Rescán is bemutatam az új módszert. Ott is követőkre talált. Mind többen és többen veszik át, de még sok az ellenzője is. Sebai! Ezek is meggyőződnek arról, hogy az építőiparban nincs megállás, ragaszkodás a hagyományokhoz. A fejlődés feltartóztatatlan.

— Most fiatal tanulókat tanítok be. A Román Nemzeti Színház munkatelepen két teljesen kezdő tanulókat mutattam meg a módszert. Bence József és Albu József a két tanuló neve. Megérdemlik, hogy megemlítsen őket Csütörtökön ők maguk, kezdő létkre, 4 köbméter falat végeztek 8 óra alatt. Ez egy kőműves segédnek két napi normája.

— Tavasszal, amikor fokozottabb mértékben indulnak meg az építkezések, sok más kőműves társamnak adom át az eddigi szerzett tapasztalataimat.

— Allítom, hogy minden megerősítés nélkül, napi 20 köbméter falazást lehet elvégezni. Hol van ez a szám a régiótl?

— De szükség is van új gyárakra, új, egészséges munkahelyekre. Magunknak dolgozunk, magunknak építünk! Pártunk elvezet oda, ahová mindnyájan el akarunk jutni, a szocializmushoz! Ennek a célnak érdekében pedig minden kőművesnek meg kell valósítania a napi 20 köbméter falazást.

Hirdetmény

A Kolozsvári Tartományi Villamosmérvek, hogy a dolgozóknak könnyítéseket nyújtson, elhatározta:

az áramfogyasztási számlákat a dolgozók munkahelyén fogja inkasszálni,

— ott, ahol mindkét házastárs a munkamezején van. — hogy ezzel a költséges és felesleges kikapcsolásokat elkerülje.

Ezért felhívja az érdekelteket, hogy a Villamosmérveknél személyesen vagy telefonon (19—20 helyő 18) jelentésk be, hogy számlájukat hol kívánjuk kifizetni.

IGAZGATÓSÁG.

A patak nem választja többé el a két falut, nemes versennyé alakul át a régi versengés

A kicsi vonat félóra alatt teszi meg a Bánffyhad és Kalotaszentkirály közötti utat. A szarnyasút játékszerhez hasonló mozdonya prűszkölve-fujtatva mészik fel a dombok oldalán, hogy Szentkirályon túl jsmét leereszkedve, a sikon háza el a szerelvényt Kelecelig, a Vlegyása tövéig.

A domb telején apró állomás-épületet fürdel a kora délutáni napfény. Homlokzatán felírás: „Zamsancrai“. Kalotaszentkirály és Zentelke községek összevont neve ez. Sok bonyodalom és sok harag támadt volt.

„Hunyad mellől”

Ez utóbbi álláspont győzött a névösszevonásnál, a szentkirályiak bosszúságára, a zentelkiek örömeire. A szentkirályiak persze a világ minden kincséért sem szólnak ki szájukon Zentelke nevét elsőnek. Ha románul mondják meg azt, hogy hová valók, akkor így felelnek:

— Din Sancerai...

Ha az érdeklődő arra is kíváncsi, hogy a sok — legalább tíz Sancerai van a megyében — hasonló község közül melyikből származik a „szentkirályi“

„Egy kis kerülő”

Napfénytől pirosuló délutánon érkezett meg velünk a vonat a dombtelején épült állomás elé. Kovács János szentkirályi földműves — akivel a vonatban együtt utaztunk és megvitattuk a világpolitika eseményeit — miután lekaszálódunk a kocsiról, magyarázni kezdett. Megmutatta a két egymáshoz épült falu határvonalát: a vidáman esőrgedező Kalota-patakot. Arrán megmutatta a faluba vezető legrövidebb utat és elbúcsúzott.

„Velünk ne üzzön csufiságot...”

A jegyzőség — amikor még jegyzőségek voltak — Szentkirályon telepedett le. A zentelkiek persze nagyon ritka vendégek voltak az irodán. Rend szerint Zentelkén, az után állították meg a jegyzőt, s ott intézték el, beszélték meg vele a felmerülő kérdéseket.

Egy évvel ezelőtt új jegyző ment Szentkirályra, Mihály András. Elfoglalta hivatalát s mindjárt aznap — mert fontos volt a kérdés — tanácskozássra hívta egybe, a jegyzőségre, a két község dolgozó földműveseit.

A jegyzőség épülete a Kalotapatak partján állott, néhány lépésre attól a hídól, amelyen át a két falu dolgozó népe még ma sem tud közeledni egymáshoz. Amellett az épület mellett állott a jegyzőség, amelynek tornácán Ady Endre „A Kalota partján“ című gyönyörű szép versét megírta. Nos, Szentkirály dolgozó földművesei meg is jelentek a kitzórt!

Egy szelektor története

A két falu közötti haragnak vannak építő jellegű megnyilvánulásai is. Néhány évvel ezelőtt történt. A szentkirályiak vettek valahonnan kézalól egy tárcsás kultivátort. Büszkén mentek vele ki a határba s csak személik szögletéből sandították át a szomszédos zentelki földekre, ahol odaválósniak dolgoztak.

— Nektek ilyesmi nincsen... — volt benne nézésükben.

A zentelkiek abbahagyták a munkát és nézték az új gépet, figyelték mit csinál. Mind közelebb és közelebb jöttek. A kíváncsiság legyőzte bennük a haragot és egészen közelről is szemügyre vették a kultivátort. Szót se szólnak, nézték, majd elmentek. A régi marakodás emléke még ott kísértett bennük, de már látszat rájáratóság szelidült. A régi világ dolyfős, uszító földesurait elcséparték azóta a munkások és a szegényparaszatok. Új világ

amikor a két, egybeépült község neveit összevonták. Akörül voltak viták, hogy melyik falu neve legyen az első. A szentkirályiak maguknak követelték az elsőbbséget, azzal indokolva, hogy Szentkirály nagyobb is, ott a jegyzőség is, meg a templom is. Az ellentábor tagjai — a zentelkiek — úgy okoskodtak, hogy feltétlenül őket illeti meg az elsőbbség, mert a tájra érkező városi utas előbb Zentelkére teszi a lábát, s csak utána megy át a hidon Szentkirályra.

akkor ezt a választ kapja:

— De pe langa Huedin... Hunyad mellől...

Mert, a világról sem ejtené ki a szentkirályi lakos a „Zamsancrai“ nevet.

Mirevaló ez az érthetetlen elzárkózás, egymást maró haragvást? Mindkét falu dolgozó a lelkük mélyén érezték, hogy valami nincs rendben a dolog körül. Érezték, de nem látták tisztán, hogy a dolgozó közti vizsaly magvát a régi világ dolyfős, harácsoló földesurait vetették el.

— En még kicsit kerülök itt fenn — mondotta.

A faluban tudtuk meg, hogy Kovács János azért „került egy kicsit“, hogy ne járja Zentelke utcáját.

Ha a zentelkiek a szentkirályi határban, a falu mögött elterülő földjeikre mennek ki dolgozni, sokan közülük inkább megkerülik a falut, sem minthogy Szentkirályon menjenek át. És megvan ez megfordítva is.

időre. Pipáltak, osevegtek s figyelték a jegyzőt, aki türelmetlen volt és egy kissé ideges a zentelkiek késlekedése miatt. Az idő telt, de a hidon túlról egy lélek sem jött. Már vagy félórát vártak, amikor nyílt az ajtó s haragos arccal belépett rajta az egyik zentelki középparaszt, Köszönni se köszönt, csak odaállt a jegyző elé:

— Jegyző testvér — mondotta, — mi megkaptuk a meghívást, tudjuk, hogy fontos a dologról, a vetési munkákról van szó. De velünk ne üzzön csufiságot a jegyzőtestvér... Mi nem jövünk Szentkirályra! Ott állunk a hidon túl s ha itt elvégezte a dolgát, hát szívesen látjuk Zentelkén, hogy velünk megbeszélje...

Ezzel ki is ment. Vagy három órát tartott a megbeszélés a jegyzőségen. Amikor vége volt, Mihály András átment a hidon. Ott várták a zentelkiek türelmesen.

ÉS AHOGYAN SILÓK ÉPÜLTEK

Jó néhány éve annak, hogy több szentkirályi földműves betonsítt épített magának. Amikor megkezdték a munkát, annak híre ment Zentelkére is. A zen-

telkiek átjöttek a hidon s megnézték, hogy mit csinálnak a szentkirályiak. Nem tettek semmilyen megjegyzést, csak jól körülnézték, aztán visszasétáltak.

Egy hét elteltével az egyik látogató újra átjött Szentkirályra. Egyenesen Kozma Mihály udvarába tartott, ahol a siló készült. Ott a zentelkék kis időt elnézte a munkát, aztán megszólalt:

— Mi lesz ebből?...

— Valami csak lesz — kapta a választ.

— Tán csak nem siló?

— Es, ha az — kérdezték vissza.

— Hát, akkor csak aztat mondom kendeknek, hogy jöjjenek át Zentelkére s nézzék meg azt, hogy milyenek a jó silók — válaszolta a zentelki — s már fordult is ki a kapun.

Zentelkén egy hét alatt egy egész csomó silót építettek, meg-előzték a kezdeményezőket, a szentkirályiakat.

A VETÉST HOLTVERSENYBEN FEJEZTÉK BE

A most lezajlott vetési csata során az évszázados vizsaly előrelendítette a munkát a két falu határában. A szentkirályiak is, a zentelkiek is hamarabb akartak végezni. A versengés vége az lett, hogy hihetetlenül rövid idő alatt egyszerre, holtversenyben fejezték be a vetést.

Igy, versengéssel épült fel a kulturothton is Szentkirályon.

— Jó, jó — mondhatja és mondja is bizonyára az olvasó — szép az, hogy két falu dolgozó évszázados versenyben állnak egymással, évszázadok óta vetéltednek egymással. De nem lehet ezt a versenyt harag és vizsaly nélkül folytatni? Lehet! Es ugy is kell!

Es az olvasónak igazza van.

Es a kalotaszentkirályi és zentelkeli dolgozó földművesek is tudják ezt. A Román Munkáspárt szervezetének nevelő és a tömészervezetek felvilágosító munkájá követeztében a régi versengés nemes versennyé alakul át.

SZEKELY GYÖRGY

A HATÁRFEI ELŐS LELEPLEZTE

Ritli József nagygazda sem fog többé személes magot vetni

KÁLMÁND. — (Tudósítónktól.) Gyorsan teltek a napok. Elérkezett október 10, a vetés megkezdésének ideje. A kálmándi dolgozók már kora reggel a földeken voltak, szántottak, vetettek. A kulákok huzták-halasztották az időt, amíg csak tudták. Kivátköppen Ritli József. Amikor a vetőmag tisztítását kellett volna csinálnia, egyből elfoglaltságot keresett magának. A községi Ideiglenes bizottság felhívására azt felelte: „az én buzám tiszta, nincs szűkség a szelektálásra“ és a dolgozó földműveseket is bujtogatni akarta arra, hogy ne tisztítsák meg a vetőmagot.

Amikor már tovább nem tudta halogatni, kiment szántani. Akkor ott akarta bujtogatni a dolgozókat, hogy nem lehet szántani.

— Elszántottuk velünk a buzát, de ez soha ki nem kel — mondta a szomszédainak, amint szántott.

A felszántott földbe magot is kellett vetnie Ritli József kulák. A mag tisztítását elhanyagolta, elszabotálta. A kálmándi határban lévő földjeit gazos buzával vetette be.

Miután Kálmándon elvégezte a vetést, átment a bőrvélyi határba, hogy az ott lévő földjét is felszántsa és bevesse ősi gabonával.

Sártengerbe merülő falvak, terhes szekér alatt megroppanó hidak kísérteties falvainkon, még több hely, mint a népellenes mult visszamaradt jelei. A falvak népe azonban változik. Ahol még egy évvel ezelőtt sártengert dagasztott az utas, ma már kikövezett, sármentes utakkal, esetleg ügyes kis gyalogjárókkal találkozik.

— Ejnye, hát itt meg mi történt? — ámul el máshelyt, ahol a rozoga, leszakadással fenyegető hid helyén szépen ácsolt új hid fehérik.

Máshelyt meg kultúrtház került valamelyik üres telekre, vagy romkastély helyére. Emitt meg községi istálló friss épülete, amott meg a tuskéltől megtakarított legelő és a rendbehozott legelőkatuk bukkannak az ismerős szem elé.

Nem babonás ráolvasások, balga csodavárások szüntették meg a mult bűnös hanyagságának jelké-

peit és varázsolták újjá egyes falvak és határok arculatát, hanem dolgozó falusi népünk öntudatból fakadó önkéntes munkavállalása. Amíg a multban a hatalommal bennfentes korrupt vámszedők szabad prédája volt minden falusi építkezés — hid, út, istálló, legelő — addig ma szekeresek indulnak el a tisztára söpört udvarokról, hogy követ horodjanak az új út építéséhez, mások fát döntenek a község erdejében és az ácsmunkához értők megfaragják azt, hogy új kut fehéredjen a legelőn. Vasárnap ott serénykedik a község aprajagya és az egyik meszet olt, a másik használt téglát tisztít, hogy a harmadik rakhassa az új kulturothton falait.

Kinek építenek önkéntes munkával falusi dolgozóink? Maguknak. Az ő szekerük halad át az új hidon, az ő jószáguk iszik a legelő kutján és ök-

derülnek, okulnak a kulturházak előadásain.

Ezt a gondolatot követték a sármási dolgozók is, amikor önkéntes munkával tettek rendbe — mint levelezőnk írja — a MNSz helyi székházát. Kálmán Gyula, Kirsán Ida, Serkéd János, Csibi Zoltán, Hertely Sándor, Barabás Gyula, Bolla Sándor, Kalmár Sándor, Kiss István, Bakó Márton, Orbán Dániel, Császár Sándor, Mezei Ibolya, László Péter és Császár Eszter nevét emeli ki a többi falusi dolgozó közül, mint akik az élen jártak a munkában. Ott volt a nincstelen, a szegény- és középparaszt és ott volt a falusi értelmiség is.

Igy van ez jól. Együtt a közös célért, a falu felemelkedésért, mert ezt jelenti az önkéntes munka, amely újjá alakítja falvainkat kívülről is, belülről is. T. K.

Minél több falusi leány menjen a marosvásárhelyi védőnőképző tanfolyamra!

Az egészségügyi minisztérium rendelete értelmében a marosvásárhelyi közegészségügyi intézet 12 hónapos magyar nyelvű védőnőképző tanfolyamot rendez. A tanfolyamra beiratkozhatik minden 18 és 30 év közötti olyan román állampolgárságú nő, aki a középiskola négy osztályát sikerrel elvégezte, vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettséggel rendelkezik, feltéve, hogy az illető egészségügyi téren jelenleg nem dolgozik.

A tanfolyamra való felvétel iránti kérvényeket Marosvásárhely, Egyetem-utca 38 szám alatti Közegészségügyi Intézet címére kell beküldeni november hó 25-ig, a következő okmányokkal együtt: 1. születési; 2.

állampolgársági; 3. iskolai; 4. ügyészségi erkölcsi bizonyítvány, 5. a szülők foglalkozását és vagyoni helyzetét igazoló bizonyítvány, valamint egy részletes önéletrajz.

A tanfolyamra beiratkozni kívánók kötelezik magukat arra, hogy a tanfolyam elvégzése után az egészségügyi minisztérium által kijelölt munkahelyet elfogadják. Ellenkező esetben kötelesek kiképzésük összes költségeit visszatéríteni.

A felvételt vizsga előzi meg, mely írásbeliből és szóbeliből áll. Az írásbeli román és magyar nyelvből áll, a szóbeli anyagra pedig román nyelv, magyar nyelv, természetrajz és a Román Népköztársaság alkotmánya.

Oda ment a vető kulákhöz.

— Milyen magot vet maga? — kérdezte.

— Buzát...

— Látnom, hogy buzát, csak azt nem tudom, milyen fajta ez a vetőmag és honnan kapta.

— Honnan kaplam volna... a saját természetem...

— Es miért nem tisztította meg?

— Nincsen mindenre ideje az embernek.

— Miért nem csávázta meg?

— Az is pénzbe került volna... kinek van annyi pénze... még erre is jussom?

— Nem gondolja, hogy így csak gazt arat a jóvá nyáron?

— Nem érdekel mit aratok... ugy sem sok hasznom van belőle.

— Azt tudjuk, hogy szeretné, ha felelőn tudná eladni a babonáját. De tudunk mi dolgozók magunkra vigyázni, s tőben örökösökünk.

Erdel Pál tovább ment. Vizsgálta az elvetett földeket. Mikor haza ért, az este elmondta a bőrvélyi közéleti Ideiglenes bizottságnak. Ritli József nem fog több személes magot vetni — erről az Ideiglenes bizottság gondorkodott.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-út 1. emelet, Telefon 15-35.
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.
Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszékénél F. soc. 2249, szám alatt.
A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszám: 40.623 és 115.023

Mindennél melegebb

A máramaroszigeti Uniatea-gyár dolgozói között már napok óta folyt a vita, hogy milyen ajándékot küldjenek Sztálin elvtárs születésnapjára.

— Sietnünk kell — sürgették egyesek a határozatot — mert még lekésünk vele. Hiszen messze kell még azt küldeni és aztán a születésnap ajándék úgy jó, ha idejében érkezik.

A döntés megtörtént. Az Uniatea dolgozói sipuloveri készítenek Sztálin elvtárs születésnapjára. Puha fehér gyapjúból, nagy gondal készült a remekmű, amelyre piros fonállal Sztálin elvtárs arcképe hímződik rá és az arckép alá a következő felirat került:

— Eljen V. J. Sztálin, a világ összes dolgozóinak nagy vezére! A máramaroszigeti Uniatea-gyár dolgozóitól.

A művészies kivitelben készült puloveret Herskovits Jakab, az üzem technikai felelőse és Lax Simon mester készített el, de hogy a munkát milyen szeretettel kísérik figyelemmel a gyár összes dolgozóit, arra jellemző, hogy naponta megtekintik a készülő remekművet és nagy gondal vizsgálják, hogy vajjon nincs-e benne valami hiba.

— Az egyik ilyen alkalomkor az üzem egyik dolgozója végig simította a jó meleg puha gyapjút és felsőhajtott:

— Aztán ez jó meleg lesz.

A kifejezésben benne volt összes dolgozóink meleg szeretete Sztálin elvtárs, a dolgozók nagy vezére iránt.

ATZBERGER MARIA

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

NOVEMBER 19-ÉN, SZOMBATON ÉS NOVEMBER 20-ÁN VASÁRNAP:

Az 1. számú állami gyógyszertár (volt dr. Guina) Szabadság-tér 34. szám, 3. számú állami gyógyszertár (volt Hygea) Mihály Vitéz-tér 32. 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur) Babes-utca 18. szám, 8. számú állami gyógyszertár (volt Mircea) Horea-út 47. szám, és a 12. számú állami gyógyszertár (volt Kigyó) Budai Nagy Antal utca 55. szám alatt.

A FRANCIA PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI ügykörtség jelentti, hogy Párizsban október folyamán több mint 3 százalékkal emelkedtek az árak. Ha az 1938 évre 100-at vesszük alapul, a multihavi árak meghaladják az 1884-et.

NEMRÉGEN AVATTÁK FEL GRIVICÁN A CFR műhelyekben a Bukarest körzeti első filmkaravánt. A november 12-iki avatáson résztvettek az Országos Szakszervezeti Tanács képviselői is.

GYÖNYÖRŰ NEPMŰVESZETI ALKOTÁSOKAT készítenek Sztálin születésnapja 70. évfordulójára tiszteletére Háromszék megye dolgozói.

Időjárás:

Az Atlanti Óceánról és a Földközi-tenger felől enyhe légtömeg: áramlanak a szárazföldre, csapán az Alpok vidékén van hidegebb levegő uralkom. A hideg és a meleg levegő határvonalán Franciaországban, valamint Magyarországban és a Cseh-medencében esik az eső. A Szovjetunió belsejében már teljesen hidegre fordult az idő. Erdélyben példetesen délnyugati felől kissé hidegebb levegő érkezett, főleg nyugaton többször esett az eső. Kolozsváron délben 12 fok, este 9 órákor 7 fok volt a hőmérséklet. A léghyomás 761 mm., erősen emelkedő irányzatú.

VARIÁTO IDŐJARAS VASARNAP ESTIG: Mérsékelt szél, felhős felvonások, néhány helyen kisebb eső. A hőmérséklet ütemtelenül kissé csökken, nyugaton helyenként éjszakai fagy.

Mi a Loteria Populară? — Népi Sorsjáték?

Az Állami Osztályosorsjáték iránt a legutóbbi időben élénk érdeklődés nyilvánult meg a népi tömegek sorában. Ez az érdeklődés annak a ténynek köszönhető, hogy a sorsjátéknak két nagy előnye van azok részére, akik munkájuk eredményéből takarékoskodnak.

A sorsjáték jövedelmét a beruházási alapra fordították, az Állami Terv megvalósítására, hogy így megjavítsák a dolgozók életszínvonalát.

A jelentős nyeremények közvetlen kiosztása pedig lehetőséget nyújt a sorsjátékban résztvevők számára.

A városi és falusi dolgozók részéről sorozatosan megnyilvánult kérésre az Állami Osztályosorsjáték új sorsjátékot rendszeresített „Loteria Populară”, „Népi Sorsjáték” elnevezéssel.

Az Állami osztályosorsjátékotól eltérően, amely 4 vagy 5 hónapig tart és amelyben a nyeremények többségét az utolsó osztályban osztják ki, — a Loteria Populară-nál a sorsolás havonta történik, ame-

lyek függetlenek egymástól és így a játékos tetszése szerint vehet részt valamely osztály sorsolásában.

Az általános sorsolási terv 10 kerületi tervre oszlik, mindegyikben 8389 nyereménnyel és így az összes nyeremények az egész ország területén arányosan oszlanak meg.

A sorsjegyek egészek, töredék nélküliek, áruk egyenként 100 lej és ez lehetőséget nyújt arra, hogy a szerencsés nyertes a sorsolási terv szerinti nyereményt teljes egészében megkapja.

A nyereményeket számok sorozatának, alakulásával és végződésével sorsolják ki és így egyetlen sorsjeggyel több nyereményt nyerhet a szerencsés nyertes.

A „Népi Sorsjáték” első húzását december 8-án tartják meg Bukarestben, a Savoy-Színház termében.

Részletesebb felvilágosítást nyújtanak azok a tájékoztatók, amelyeket az Állami Osztályosorsjáték minden képvisellete ingyen bocsájt rendelkezésre.

VILÁGOSSÁG SPORT

Hogyan működik a moszkvai úszó szakiskola?

A Szovjetunióban működő sport-szakiskolának nagy jelentőségűk van az utánpótlás nevelése terén. Ezek közé tartozik a moszkvai úszóiskola is. A csupa fiatal, 16-17 éves, ifjúsági sorban levő úszó rövid idő alatt jelentős fejlődést ért el a tanulásban: Szemencenkó 1:13.4 mp-es időt ért el a 100 méteres hátúszásban. Kosztromina 100-as női gyorsúszásban 1:14.7 mp-es időt ért el. De a többi versenyző — Malinin, Gorbacev, Lopatin — is másodpercekkel javult, amióta az úszóiskola tagja lett.

Tagjai az iskolának a műugrók is. Vakátin például egy esztendő alatt a sport mestere számára előírt teljesítményt is túlszárnyalta. Az FVB alatt Budapestben járt Veréina megnyerte a Szovjetunió női műugróbajnokságát. A főiskolai világbajnok Brenner is ennek az iskolának a tagja. A tanárok az edzők jó munkát végeznek. Ezt bizonyítja az is, hogy a moszkvai iskola 42 tagja közül 31-en a bajnokságban az első tíz közé jutottak be, 12-en pedig helyezést értek el.

Az iskola növendékeinek a kiválasztása versenyeken történik. Ha az úszók elérték a kitűzött érték szintet, akkor bekerülnek az iskolába. Az az edző, akinek legalább tíz tanítványa eléri a szintet, az iskola keretein belül tovább taníthatja úszóit.

Az iskola keretein belül tovább taníthatja úszóit.

A növendékek havonként vizsgálnak, azaz versenyeken mutatják meg, mennyit fejlődtek.

Eleinte az edzők nem vették komolyan az iskolát, feleslegesnek tartották. Később azonban saját tapasztalataik és az eredmények után rájöttek ennek fontosságára, lényegére.

A GTO-mozgalmak során feltűnt tehetséges úszók számára is megnyitották az iskola kapuit. Az 5. részükre először előkészítő tanfolyamokat létesítettek, ahol elsajátították az úzás, az úszóstílus alapjait.

Amikor szabad az úszoda, a fiatalok százai lepik el a medencét. Ezekből válogatják ki azokat a fiatalokat, akik az úszóiskola tagjai lehetnek.

Az iskolában résztvevő úszók száma évről-évre nő. Jelenleg 240 a létszám. Az edzésidő naponta 45 perc minden osztály számára. Három úszó, 2 műugró és 1 vizilabda tagozata van az iskolának. Ez teljesen biztosítja a nyugodt edzési lehetőségeket. Meg kell még említeni, hogy az úszoda levegője, a víz hőmérséklete és még egyéb körülmények is nagyon hozzájárulnak a jó eredmények eléréséhez.

Igy edzett Zatópek a világcsúcseredménye előtt

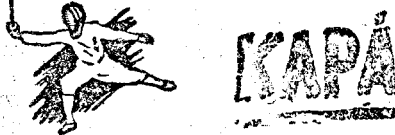
A csehszlovák hadsereg lapjában, az „Obrana Lidu”-ban Emil Zátopek százados cikket írt arról, hogyan érte el a világcsúcsjait formáját. Három héten át tartott az erősebb előkészület:

1. nap: 5x200 m., 20x400 m., majd 5x200 m. A vágatok között könnyebb mozgás.

2-15 napig: 5x200 m., 30x400 m., 10. és 18. napon: ugyanaz volt a műsor, mint az első napon.

20. nap: 5x200 m., 10x400 m. és 5x200 m.

A 17., 19. és 21. napon Zátopek pihent s aztán — megjavította a világcsúcsot. Hát... nem adják ingyen a jó eredményt...

KAPASBOL

MIT NÉZZÜNK MEG

Szombat:

Asztalitenisz: Ifjúsági válogató verseny a Városok Kupája mérkőzésekre délután fél 4 órákor. Szakszervezetek Háza.

Vasárnap:

Labdarúgás: Hadsereg—ICO, Őszi Kupa mérkőzés, Gh. Gheorghiu-Dej pálya, délután fél 3 órákor. Textila—Hadsereg kerületi bajnoki, Gh. Gheorghiu-Dej pálya, délnél fél 1 órákor. RATA—Vasas ifjúsági, Unirea-pálya, délelőtt 9 órákor. Vasas—Irisz, kerületi bajnoki, Unirea pálya, délelőtt 11 órákor. Vasas II.—Vegyes Szakszervezet, Unirea pálya, délnél 1 órákor. Dohánygyár—Victoria kerületi bajnoki, városi kispálya, délelőtt 9 órákor. KKASE—Dermata ker. bajnoki, városi kispálya, délelőtt 11 órákor. RATA—Sanctus II. kerületi bajnoki, városi kispálya, délnél 1 órákor. Textila—CFR ifjúsági, városi kispálya, délután 3 órákor. Hadsereg (Szűszfenes)—KESE II., egyetemi stadion, délelőtt 9 órákor. Előmezők—Dermata II., kerületi bajnoki, egyetemi stadion, délelőtt 11 órákor. KESE—Előmezők ifjúsági, egyetemi stadion, délnél 1 órákor.

Történettudomány, Nyelvészet és Folklor Egyesület Kolozsvári fiókján
János Elemér, egyetemi tanár beszél a
SZOVJET IRODALOMRÓL
szombat, 1. hó 19-én, 18 órákor, az 1-es számú Hűharc dísztermében.

MAGYARORSZÁG—SVÉDORSZÁG

BUDAPEST. — Holnap délután kerül sorra a nagy érdeklődéssel várt Magyarország—Svédország nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzés. Sebes Gusztáv szövetségi kapitány a következőképpen állította össze a magyar csapatot: Henni — Rudas, Balogh II — Bezek, Lőránt, Zakariás — Buda, Kocsis, Deák, Puskás, Hidvékonyi. A mérkőzést az angol G. Reader vezeti. A budapesti rádió helyszínről közvetíti a mérkőzést vasárnap délután fél 3 órákor.
A találgatók során Európa legerősebb formában lévő csapata mérkőzik. A magyar csapat kerületi Bécében nyerte le az osztrák csapatot 4:3 arányban, a svédek éppen a múlt vasárnap győztek Dublinban az ír válogatott ellen 3:1-ra.

ÖSSZEÁLLITOTTÁK azt a válogatott keretet, mely Albániába utazik, hogy november 27-én megmérkőzzék Tiranában az albán labdarúgók ellen. A keret tagjai a következők: Székely, Ivan, Apolzan, Mihailescu, Farmati, Zilahy, C. Marinescu, Bodó, Petschowky, Bokucz, Filotti, Lungu, Váczi, Jurdache, Moldoveanu.

A SEPSISZENTGYÖRGYI TEXTILA vezetősége szigorúan megbüntette azokat a játékosait, akik az elmúlt vasárnap a bukaresti Metalul elleni mérkőzésen résztvettek a kitalált verekedésben. Kiss István 1 évre, Stoica Gavril pedig 6 hónapra függesztette fel mindennemű sporttevékenységtől. Az egész csapat szigorú dorgálásban részesült.
Holnap:

A KOLOSZVÁRI MOZIK MŰSORA:

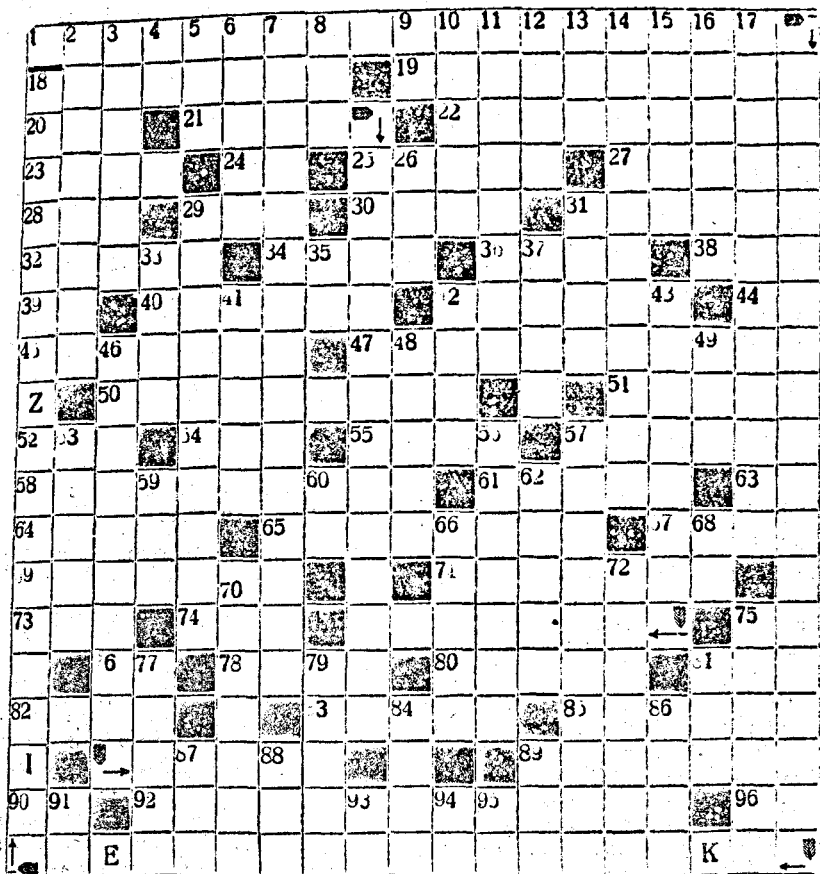
CAPITOL: Ery dicső példa. Előadások: 3. 5. 7 és 9.
MAXIM GORKIJ: Hare a sínekért. Előadások kezdete: 3. 5. 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.
POPULAR: Hare a sínekért. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor.
UJ IDŐK: Romjüm híradó. — A Vörös Hadsereg Színháza 2 felvonás. — Puskini napok. 3 felvonás. — Az őreg törzsi története. Színes rajzfilm. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órákor matiné.
VÖRÖS CSILLAG: Mágus Miska. Előadások kezdete: 4. 6 és 8 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.
URÁNIA: 1949 május 1-i filmnaprádó és Az örök éber város. Előadások: 3. 5. 7 és 9.

REJTVÉNYROVAT

100-as számú keresztrejtvény

Harc a szocializmusért XX

Készítette: KONT VILMOS

Megfejtésül tíz napon belül — „Rejtvényrovat” jelzéssel — levélben vagy levelezőlapon, melyre rá kell ragasztani a rovatszámot, beküldendő a vízszintes 1, 21, 25, 42 és a függőleges 29, 43, 46 sorok. A helybeliek személyesen is beadhatják kiadói hivatalunkba. A megfejtők közül egy helybeli- és egy vidékinek egy hónapig díjmentesen küldjük meg lapunkat.

VÍZSZINTES SOROK:

1. Nyílak irányában körül: A földalatti és legális munka helyes összekapcsolása ezt eredményezte Lenin és pártja számára. 18. Nedvességtől mentesít. 19. Egyenesbe jövés! 20. Földön van. 21. Nyíl irányában: Plechanov csoportja, mellyel a bolsevik párt — Leninnel az élen — pártblokkot alakított, az illegális proletárpárt fenntarthatása céljából. 22. Az élők része. 23. Testi hibája van (ékihiány). 24. Vissza: keresztül. 25. Aminek Lenin Trockijt elnevezte. 27. Jókendőven. 28. Szín. 29. Vissza: ilyen pont is van. 30. Világhírű hajós és felfedező (1728—1779), keresztneve James. 31. Bihárdfelszerelések. 32. Egyenlő-e? 34. Fordított színvonal 33. Lendület. 38. Vissza: India nem európai lakója. 39. Személynév. 40. Vissza: járnál még nem tudó kisgyermek utánozta. 42. Trockij Bécsben megjelent „frakciókon kívüli” lapjának címe. 44. Ipse közepe. 45. Én ítem. 47. Egy becézett nő öltöztet. 50. Két szó: 1. Reggő mozgatással bekényszerít. 2. Da! 51. A forgatmány (kereskedelem). 52. Vissza: angol sör. 54. Felmerülni, románul. 55. N-nel közben: palesztinai hegy. 57. A háziszárnyas. 58. Két szó: 1. Világtalan. 2. Erős, természetes légáramlatban. 61. Francia romantikus író. 63. Nap, románul. 64. Vissza: fal, németül. 65. Párbajozók-e harmadik személyl? 67. Vissza: alaktalan. 69. A könyvkiadás, románul. 71. Iroda felszereléssel felszártott. 73. Vissza: erősítő szó. 74. R-rel közben: csavar. 75. Büntető Törvénykönyv. 76. Fordított személynév. 78. Völgy, románul. 80. Igevégződéssel: vízben halad folyás irányában. 81. Gazdasági munkát végez. 82. Új le! románul. 83. Kisország. 85. Tulbecézett férfinév (ékezet). 89. Keresztülpuskázók. 90. Folyadék. 92. E vasmegeyi kisköz-

ségbe való, — nótában is megénekelte — szegény fiatalember. 96. Tantal vegyjele

FÜGGŐLEGES SOROK:

2. Valamibe süti. 3. Régi sódar. 4. A-val betegség tünet. 5. Ilyen kór is van. 6. A szerelmi költészet muzsája. 7. Tavasz pompában levő gyümölcs. 8. Helyhatározó. 9. O. O. 10. Ilyen lakás ma „fehér holló”. 11. „Ezekért” tőri magát az eskimó. 12. Eszes. 13. Történelmi időszak. 14. Két szó: 1. R-rel: dunai kikötőváros a Bánságban. (ékezet hiány). 2. Értékes (ékezet hiány). 15. Visszagyötör. 16. Porciód (f. ékezet). 17. Vidékein ködöl. 26. Vissza: új, románul. 29. Ennek álarcát ál rejtette Trockij likvidátor alispontját. 31. Vissza: e zabolálan. 33. Házacska-e? 35. Fél vágó. 37. Házacska. 41. Algiri tartomány lakója-e? 42. Kozák fegyver. 43. Nyíl irányában: a Trockij által 1912-ben megalakított szervezet, mely összpontosította az összes belsevistaellenes csoportokat. 46. Nyíl irányában: aminek határozata alapján Sztálin az általános pártkonferencia összehívását — legális pártlap kiadását — és illegális gyakorlati pártközpont létesítését követelte. 43. Tied, németül. 49. Oda, németül. 53. Vissza: személynév (ékihiány). 56. Torz. 57. Ibolyszínű kvarcváltozatod (f. ékezet). 59. Falu, románul. 60. Idegen összetételben kettőt jelent. 62. Alsó végtagja U alakú (ékihiány). 66. Virág (ékihiány). 68. Kereskedelmi rövidítés. 70. Korholás. 72. Szétszédni. 75. Fászliza. 77. Ahol a Duna a Tiszával találkozik. 79. Maró folyadék. 81. Duellál. 84. Földje jegyz. 86. Olyv beűi keverve. 87. Trombitahang. 88. Bota, ikerszava. 89. Fa része (ékihiány). 91. Lángol. 93. Állóvíz. 94. Házállat. 95. Idegen kötőszó

Szórejtvények

Bedő Juci (Torda) ötletei

1.	2.
000000 001	MAZOLY Víz
3.	4.
Leg es	ZZZZZ

Anya- és csecsemővédelmi kiállítás Kolozsváron

A LAKOSSÁG GYŰLEKEZIK és ünnepre készül. A kép: az argesmegyei Valea Iasului községbeni gyermek tüdőszanatórium felavatását ábrázolja. A szanatórium megnyitása fontos dátum Népköztársaságunk életében. A múlt rendszerekben ilyen intézetünk egyáltalán nem volt. Sokan keveset tudtak a tuberkulózisról, azt hitték, hogy csupán a hús és harminc év közötti korban fordul elő. A gyermekkorban ilyen tekintetben védettnek hitték. Holott, az igazság az, hogy a tuberkulózis egyetlen életkort sem kímél meg.

Népköztársaságunk e szociális betegség felszámolására megtette az első lépéseket Valea Iasului-ban felépítették az első, modern, többemeletes, a gyermektuberkulózis gyógyítását szolgáló szanatóriumot. A gyermekeket ki kell venni a fertőző környezetből. Itt nem elég az intelem, ide gyakorlati intézkedések szükségesek. Népköztársaságunk megteremtette az első olyan intézeteket, amelyekben a tuberkulózissal fenyegetett gyermekeket kezelik. Az idén 914 százalékkal több így lesz ezekben az intézetekben, mint amennyi tavaly volt.

DIÉTÁS GYÓGYKONYHA: Ulyesmi, ezelőtt még a gyermekgyógyász-professzorok agyában sem született meg. Pedig a diétás gyógykonyha a kisgyermek nyá-

ri hasmenése elleni küzdelem legfontosabb fegyvere. Nem tudunk, ha azt mondjuk, hogy e konyhák felállításával a különböző gyógytáplálékok adagolásával, évente húsz ezer gyermeket lehet megmenteni. Húsz ezer gyermek pedig egész hadsereg, a szocializmust építő későbbi felnőttek hadserege. 1948-ban 1444 ilyen diétás gyógykonyha működött az országban. 1949-ben számuk 692 százalékkal nőtt. Kolozs megyében 1948-ban 31 gyógykonyha volt, 1949-ben 54.

HAZÁNK ELEG NAGY RENGETEG hegyek és erdők börtölké. Rengeteg olyan erdei falunk van, ahol a vidék ritkán lakott, a házak között sokszor kilométeres közhözök vannak. A népi demokrácia az erdei falvak vástudatlanságát úgy igyekszik megszüntetni, hogy a növények számára ingyenes internátusokat létesít. Az első ilyen elemi internátus Ocolis tordamegyei községben állították fel. Ma már ilyen elemi iskola internátus működik Bélis, Kiskalota, Secuieu falvakban és nemcsak a munkálni fog Hunyadon, Negreniben, Kalotaszentkirályon és Gyulában is.

RÉGEN AZ ASSZONY, különösen falusi környezetben, odahaza szült. Sok helyen szülésznő sem volt, csupán vénasszonyok segítettek. Csak ha baj volt, szövődmény,

szülést akadtly, fertőzést, vérzés, rohantak orvosért. Ilyenkor a jól berendezett falusi szülőotthonok száma 1684 volt, 1949-re a szám 27,3 százalékkal nőtt. Kolozs megyei vonatkozásban 1948-ban 10 szülőotthon volt, 1949-ben a szülőotthonok száma 19.

AZELOTT A KICSI GYERMEK odahaza a bezárt szobákba, sirt, vagy a szomszédasszonytól szüldött, amíg az anya munkában volt. A kisbaba megfázott, bélihuratot kapott, esetleg meg is halt. A nagyobbacska gyermekek gyakran leforrázták magukat, vagy bajt csináltak a házból, és a ház körül. 1946-ban 160 falusi időszakos óvodánk volt, 1948-ban már 930 időszakos óvodában szibongtak a kicsik, 1949-ben számuk 60,9 százalékkal nőtt. 1948-ban Kolozs megyében 28 időszakos óvoda volt, 1949-ben 86.

A kolozsmegei ideiglenes hiányosság helyiségében renaczeit anya- és csecsemővédelmi kiállítás, mint egy hatalmas körképben, megelevenednek Népköztársaságunk eredményei és vívmányai. A kiállítás nemcsak az utat mutatja meg, amit már ezen a téren megtettünk, hanem esztétizéseket nyújt a jövőre nézve is.

(Sz. A.)

Felkutatja a testi hibás gyermekeket, tanfolyamokat nyit, egészségügyi előadásokat tart, megerősíti egységeit január 1-ig a RDNSz egészségügyi osztálya

KOLOZSVÁR — A RDNSz különböző osztályai komoly és nagy munkát végeztek a szeptember 1-től november 7-ig terjedő időszakban. Ugyanílyen komoly feladatok vállalt most is a nők tömegszervezetének kolozsmegei szervezete január 1-ig. Az év utolsó heteiben a RDNSz minden vonalon fokozza a munkát. Így az egészségügyi osztály is, melyre különösen fontos feladat hárul. Hiszen a dolgozók s különösen a nők és gyermekek egészségére vigyáz feltétlenül gondolt az egészségügyi szervekkel együtt.

Lássuk, mit vállalt a RDNSz ezen a területen?

A GYERMEKEK EGÉSZSÉGÉRT

A munkaterv két részre oszlik. Felöleli a városban és a megyében elvégzendő tennivalókat. A városban az egészségügyi reszort — akárcsak falun — különös gondot fordít a gyermekek egészségére. Gondoskodással fordul a napközi otthonok felé. Mint ismeretes, a napközi otthonok mellett támogató bizottságok működnek. E bizottságok tagjainak számát az elkövetkezendő időszakban 20 százalékkal akarja emelni a RDNSz. A napközi otthonok gondozói számára tanfolyamokat rendeznek a Higiéniai Intézettel karöltve. A tanfolyam háromhetes és célja, hogy a gondozónők megtanulják, milyen tornára van szüksége a

testileg gyenge, vagy hibás gyermekeknek.

A gyermekek egészségügyét szolgálja az is, hogy e rövid időszakban 30 gyűlést tartanak a gyermekek édesanyjaival a különböző napközi otthonokban.

A Higiéniai Intézet és a RDNSz egészségügyi osztálya külön vizsgálatot tart a napközi otthonokban, hogy kiválóságok azokat a testileg gyenge, vagy hibás gyermekeket, akiknek gyógytornára van szükségük. A gyermekek

Egészségügyi munka a falvakban

A megye területén is nagyszabású munkát vállalt a RDNSz egészségügyi osztálya. Megjavítja és megerősíti a munkát az orvosi rendelőkben. A lónál kollektív gazdaságban külön egészségügyi előadásokat tartanak s ezenkívül az összes állami gazdaságokban, gép- és traktorállomásokon egészségügyi előadások tartásával végzőnek felvilágosító munkát. Ezenkívül husz községben terveznek sorozatos egészségügyi előadásokat. A megyében harminc egészségügyi bizottságot szerveznek, hat községben pedig orvosi tanácsadást létesítenek.

Általános elvként: mozgósítani akarják a falusi dolgozó tömegeket, hogy megismerjék és magukévá tegyék az egészségügyi kérdéseket. Szorosabbá teszik az egészségügyi szervek és a mezőgazdasági dolgozók kapcsolatát.

egészségéről való gondoskodáson kívül fontos munkavállalás az a két politikai nevelő tanfolyam, melyet a támogató bizottságok 40 tagja részére szerveznek.

Az egészségügyi osztály ezenkívül 30 utcában választ újabb egészségügyi felelőst, akinek gondja, hogy felvilágosító munkával segítse elő a lakosság higiéniai viselkedését.

December 30. tiszteletére az összes RDNSz napközi otthonokban ünnepségeket rendeznek.

A munkaterv elkészítését máris nagyarányú akciók követik. Dolgozik a RDNSz egészségügyi osztálya és jó eredménnyel dolgozik. A hiányosságok felszámolása és a hatalmas nevelőmunka kiterjesztése azonban nemcsak a jelen, hanem a jövő feladata is. És a jövő megmutatja, hogy a máris elért eredményeket még szebbek és teljesebbek követik majd.

Szórejtvények: 1. November 7. 2. Fegyveres felkelés. 3. Partizánharc. 4. Pártközpont.

Nyertes megfejtők: Kovács Sándor, Kolozsvár; Krausz Emil, Nagyvárad; I. G. Frimu-utca 2. szám. Kérjük, közzéjék kiadói hivatalunkkal az időpontot, amelyről a lapot küldeték elbajták.

EGY KIS SZÁMTAN. Hány évesek? Kovács Antalné ötlete. A lány annyi, amennyi, anyja még egyszer annyi, az apa tíz évvel idősebb az anyánál. Összesen 103 évesek. — Kérdés: Hány évesek külön-külön?

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskezeim jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetésekénél 20 lej pótdíj fizetendő.

A KOLOZSVARI ELEMZESI MUNKÁK SZAKSZERVEZETÉNEK KULTURBIZOTTSÁGA
1949 november 20-án délelőtt 10 órakor az
ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN
ZENES REVÜT
rendez
Jegyek az „AGES” jegyirodában, Szabadság-tér és az Elemző Szakszervezet kultúrosztyán (Szakszervezetek Székháza), az előadás napján a színház jegypénztáránál váltathatók.
Olcsó helyárak!

ADÁS-VÉTEL
ELADÓK: főzés-, melegítésre kis helyet foglaló kályha, jó karban levő márkás ZONGORA. — Keresünk 35—36-os, keveset használt fiu-bakancsot. Mózes szabóság, Széchenyi-tér 2. 8908
VESZÜNK: elektromos hűtőszekrényt, mikroszkopokat és nagytűket. Cim: Negru Sándor mérnök, Monstor-ut 5. 8910
BUDAPESTEN levő ingóságokat: új ágynemű, ruhanemű, szőnyegeket eladnék vagy elcserélnék. Cim a kiadóban. 8918
PRIMA női és férfi kerékpár eladó. Szondi-utca 68. 8919
ÚJ perzsaláb-bunda eladó. Megtekinthető „Olimpia”-üzletben, Horea-ut 30. 8903
NOI, 39-es sibaancs, márkás, 6 személyes ebédlőszerviz, festett szekrények, összecsukható vaságy, sezlon-garnitúra eladók. Enescu-utca 19. Rákóczi-negyed. 8948
OSZLOPKÁLYHÁT jó állapotban, zöld vagy barna színben veszek. Jobágyor (volt Endre király)-utca 36. 8951
COMCAR Állami Kereskedelmi Vállalat bérbevesz mérszárszéki berendezéseket. — Megvételre keres Berkel-mérlegeket, késeket, bárdokat, tőkészeket, íróasztalokat. — Mérszárszéki-készítők jelentkezzenek a COMCAR-nál. Cim: Március 6-utca 1 szám, II. emelet. Tkv (V)
SÜRGŐSEN eladó új, kifogástalan állapotban lévő DKW, 200 köbcentiméteres motorkerékpár, új gumikkal. Értekezni: CFR-garázs, Morovannal. Tkv (SI)
ELADÓK: teljesen új, zománcozott fürdőkádb, réz-sodronybetét és löször-matrac. Érdeklődni Molnárnál, Republicei—Köztársaság-utca 22, délelőtt 7 és 13 óra között. 9908
VESZÜNK háromajtós diófa-furnéros ruhaszekrényt és férfi városi bundát, vagy kifogástalan télikabátot Cim a kiadóban. 9017
VALÓDI fekete Breitschwantz perzsa-kabát, magas termetre eladó. „I-a” jellegére. 9018
SÖTÉTSZÜRKE, külföldi szövetből öltöny, magas termetre, eladó Zola Emil-utca 9. 9018/a

COLUMBIA-patefon, bőrtokban, eladó. Cim a kiadóban. Gr 220
A HERBAK JANOS-MŰVEK sportosztálya gyors- és műkorcsolyát keres megvételre. Cim: Herbák János Művek sportosztálya, Kolozsvár. Telefon: 23—10. 9010
ELADÓK: kis vas-kályha csöves asztalok, konyhaszekrények, 2 ág. Bolinteanu-utca 1. délután 2—5-ig. 8983
ELADÓ 4 lánгу „Senkng” aragáz-főzőkemence, melegítéssel, sütővel, tartállyal. Julius 14-utca 21 szám. 9023
JÓKARBAN levő gyermekkosci eladó. Dózsa György-utca 4. I. emelet, ajtó 10. 9024
KÁPOSZTÁSHORDÓ 350 literes eladó. Rákóczi-ut 67. 8944
FIGYELEM GAZDASSZONYOK! Veszek mindenféle libarucát és tyuktollat, magas árért. „Hella” Malom-utca 16. 9025
TISZTA hálószoba-butort veszek. Ercey, Favlov (volt Fördő)-utca 10. 9029
ELADÓ négyfőlkos, antik komód, íróasztallal kombinálva. Megtekinthető Március 6-utca 11 szám, özvegy Benzikánénél. 9033
SZILSKIN-BUNDA, pézsmahát-bunda, kékróka-boa eladó. Átjáró-utca 20. Délután I—4-ig. Tkv (SI)
GYÖNYÖRŰ női kerékpár eladó. Jókai-utca 12, II. udvar, ajtó 5. 9038
ELSŐRENDŰ valódi perzsalabunda eladó. Cim a kiadóban. 9054
ELADÓK: 650 literes káposztáshordó, egyszemélyes ág. összecsukható sodronyos vaságy, 500 kilós mázsa, kisebb-nagyobb demizsonok, kályha, kályhacsövek, egy sezlonrúma. Böszörményi-utca 1. Délután 2—4 között. 9057
GYERMEKÁGY, összecsukható vaságy, egy mosdó eladó. Mészáros-utca (Ipar)-utca 17. 9071
CONSIGNATIA Állami Bizonmányi Üzlet, Kolozsvár, December 30-utca 2 szám, vásárol tömör, férfiszabó-vasalókat. Tkv (V)
KOMBINÁLT gyermekkosci olcsón eladó. Forduló-utca 2, Asztalos. Tkv (SI)
DOHÁNYTÖZSDÉNEK vagy kisebb üzletnek megfelelő, kitiű nő állapotban lévő berendezés, valamint egy gyermekkosci eladó. Méhes-utca 10. Tkv (SI)
FEKETE férfi télikabát, 41-es férfi félcipő, ruhaszekrény, konyhakredenc, ág. éjjeliszekrény eladó. Széchenyi-tér 41 Tkv (SI)
ELADÓ 4+1 „Ingelen” márkájú rádió Porumbelior (Galamb) 29. Tkv (SI)
MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRÉRT eladók: szekék, garnitúra, edények, éjjeli szekrények Florilor-utca 23, délután 3—5 között

ELADÓ 6 csöves Zephir kályha. Rosner, Széchenyi-tér 1. Tkv (SI) 350-ES D. K. W. motorkerékpár eladó, vagy 200-al elcserélhető. Breiner, Siucui (Hegedűs Sándor)-utca 5. 9080
MODERN konyhabutort keresek megvételre Páris (Pap)-utca 61. utolsó ajtó 8882
ELADÓK ebédlőszerviz és különböző butorok Cim a kiadóban.
JOÁLLAPOTBAN levő 4 főlkos komódot keresek megvételre. Május 1 (Bartha Miklós)-utca 23. ajtó 3. Gr.
ELCSERÉLNEM Mikó-utca végénél levő, komfortos, főberletti szobámat Kossuth Lajos-utca vagy Horea-ut környékivel. Cimeket „Füredőszoba” jellegére kiadóba. 8962
KÉT szép parcella eladó, szamosfalvi vasúti hídnál. Bistrita (volt Körműves Kelemen)-utca 23—25 szám alatt. — Értekezhetni Kolozsvárt, Liszt Ferenc-utca 18. Merva Vilmosnál. 9042
HÁZHELYET gyümölcsfákkal veszek Cimeket a kiadóba „Házhegy” jellegére. 8942
KERESÜNK megvételre modern, díőtűrnős ebédlőszekrényt (tálalóti) Cim a kiadóban.
INGATLAN-LAKÁS
FIGYELEM! Sürgősen eladó — családi okokért — BEKÖLTÖZ-HETŐ, Dónát-ut 88 számú családi ház, 3 és félholdas gyümölcsös, 350 000 lejért. Vételnél elegendő 270 000 lej, a többiét éven belül. Bővebb felvilágosítást ad a kizárólagos megbízott: „Promptus” ingatlanforgalmi iroda, Kolozsvár, Dózsa György-utca 29., emelet. Tkv (V)
ELCSERÉLNEM központi egy szoba, konyhás lakásomat üres szobával, fürdőszoba-használattal. Költségeket téríték. Cim a kiadóban. 8926
EGY SZOBA, konyhás ház, egy beköltöztethető üres szobával, azonnal eladó. Erzsébet-ut környékén. Cim a kiadóban. 8965
FIGYELEM! Veszek házat, Tulajdonos maradhat életfogytiglan. Nekem lakást biztosítson. Dávid Ferenc-utca 21, házfelügyelő 9019
VESZÜNK készpénzért idősebb egytől két lakásos, kisebb komfortos házat, kerttel Egyik lakásban eladónak életfogytiglani ingyenes lakás fenntartásával Ajánlatokat „Megértő” jellegére kiadóba. 9011
EGYEDŰLŐLŐ nő butorozott szobát keres. Cimeket a kiadóba „Csaldatagként” jellegére. 9015
GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI törvényekből folyó utasításokért, ingatlanok adás-vételéért, stb. forduljon bizalommal a „Corect” irodához. Kolozsvár, Augustus 23-utca 47. Telefon: 20—66. 9739
ÁLLAST KAPHAT
KERESÜNK bejárónőt azonnalra. Györgyfalvi-ut 14. Tkv (SI)
KÜLÖNFÉLÉK
MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása OACHIDEANÁL Dózsa György-utca 22. Tkv.
MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése „Dália” Horea-ut 35. Tkv
GYERMEKE mosolyát pillanatkepekben örökíti meg a Sárdifoto, Dózsa György-utca 10. 2915/a
BÉRBEADÓ hosszú zongora. Cim a kiadóban. 9020
RUHÁS-SZEKRÉNYT bérelnék jó állapotban. Cimeket „Féregmentes” jellegére. 9022
ELVESZETT egy karóra szerdán délután a Fellegvári-ut 78 számú háztól a Barátok templomát; Megtalálójára jutalomban részesül. Fellegvári-ut 78 szám alatt, Popescunál. 9030
TELKABÁT-SZÖVETET tiszta gyapjuból, divat-szoknyát, vagy bármely ruhananyagot megszívethet, vagy rendelhet. Péter szövőmesternél, Bástya-utca 13 szám alatt, az Óvárban. 9072

R. P. R. Parchetul Tribunalului Năsăud. Dos. Nr. 2333—1949. PUBLICATIUNE. Nr. 7572 din 21 Octomvrie 1949. Numitul Landau Schmil, domiciliat in Bistrita, Str. 13 Februarie Nr. 11, prin petitia inregistrată la Nr. 7190 din 4 Oct. 1949, cere reconstituirea actului său de nastere, cel al sotiei sale Landau Lotti, precum si actul de casatorie, primul fiind nascut la 3 Noembrie 1904 in comuna Banila pe Siret judetul Storoinet, din parintii Landau Izrael si Rifka Koffler, secundul fiind nascut la 6 Decemvrie 1914 in comuna Baila pe Siret, judetul Storoineti, din parintii Horn Schloime si Edel Singer, iar casatoria lor a avut loc la 1 Decemvrie 1940 in fata Oficiului de Stare Civila din comuna Banila pe Siret, judetul Storoinet; Noi, Procurorul sef al Parchetului Tribunalului Năsăud, invităm conform dispozitiunilor art. 3 din Legea Nr. 889—1940, autoritatule si persoanele cari detin extractele sau inserisurile referitoare la actele ale căror reconstituire se cere, să le depună la acest Parchet. Procuror Sef, (ss) Iosif Popu, I. S. Grefier Sef, (ss) N. Cosma.

Mály fájdalommal tudatjuk, hogy
Kövári József
31 éves korában 1949 november 16-án elhunyt.
Temetése november 19-én, délután 3 órakor lesz a temető kiskápolnájából.
A gyászoló család

Veszünk Ady, Tóth, József Attila, Babits, Illyés versesköteteket, Technikai Lexikont, Cholnoky-műveket, Operakalauzt, Öreges, Gróh kémiát. Általában művészeti, orvosi, technikai könyveket, regényeket.
„UHU”-iroda,
Kolozsvár, Molotov-utca 34.

KOMBINÁLT SZOBÁT KERESÜNK.
Telefon: 22—50.
Délután 3—4 óra között.

Vörös Csillag Mozgó
(volt CORSO)
Mágnás Miska
Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor
Vasárnap délelőtt 11 órakor MATINE

FIGYELEM! FIGYELEM!
CONSIGNATIA
ÁLLAMI ÁRUHÁZ
Kolozsvár, December 30-utca 2. Telefon 26—98
ELFOGAD ÉS ELAD:
Textilárúkat, ruhaneműt, lábbelikeket, porcelánárúkat, dísztárgyakat, kristály-tárgyakat, szőnyegeket, képeket, fali szőnyegeket, ékszereket, bármilyen fajta órákat, fényképezőgépeket, hangszereket, orvosi műszereket, bórdíszmű-árúkat, írógépeket, számológépeket, technikai, vasipari és mechanikai cikkek, vilamoskészülékeket, rádiókat, stb., bármilyen motorokat, szerszámokat, autó-alkatrészeket, stb.,
SZAKÉRTŐINK A KÖZÖNSÉG RENDELKEZÉSÉRE ÁLLNAK. Szavatoljuk az áruk tulajdonjogát.
Az átvételi iroda naponta nyitva van 8—13 és 16—18 óra 30 percig.

Villámhirdetések

Ebben a rovatban közöljük azokat a sürgős jellegű hirdetéseket, amelyeket megelőző nap este 7 óráig kiadóhivatalunkban másnapit megjelentetésre feladtak.

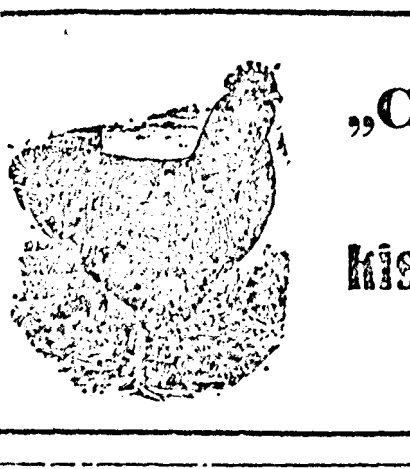
ELADÓ teljes háló jókarban, öntöttvas-kályha, zománcozott, samottal bélelt Hasdeu (Kökert)-utca 84. Megtekinthető szombat délután és vasárnap. 9035
RÁKÓCZI-, Erzsébet-negyedben beköltöztethető, kertes kisházat veszek. Jelige: „200.000”. 9036
ELADÓ kétszemélyes, díőtűrnős rökámié Haldvilág-utca 14
VENNÉK kombinált szekrényt és asztalkát, két fotellel. Telefon: 19—79. 9045
KÉT SZOBA, komfortos házat keresek megvételre. „Kézpénz” jellegére kiadóba. 9046
VESZÜNK ócska üzletberendezést. Cimeket „Üzletberendezés” jellegére kiadóba. 9048
VESZÜNK hordozható írógépet. Cim a kiadóban. 9053
ELADÓK: Zephir-kályha, modern ág. betéttel, nagy tűkör, szekék, Dózsa György-utca 12, IV emelet, 17 ajtó. 9056
SZÉP gyermekpajpan 3 lepedővel és két belga szekrény-tűkör eladó. 9059
PIANINÓT keresek. Telefon: 14—06. 9059

KERESÜNK jó állapotban levő férfi szabó-varrógépet. Mikó-utca 28, földszint. 9060
OROSZ MOKUSBUNDA eladó. Cim a kiadóban. 9061
ELADÓ befejezetlen, egy lakrészes, beköltöztethető ház. Horea 96.
BEJÁRÓNÉK mennék használt butorért. Cimeket: Stefan cel Mare-tér 8, trafikban. 9065
LEMEZLEJÁTSZÓ „Perpetuum”, jó állapotban eladó. Állatvásár-tér 21, vasúti lakások, 4-es pavilon, Both. 9063
KEMENYFA üzletberendezés, falburkolat, villanszerelvények, reflektorok eladók Déri szűcsnél.
ORVOS-TANÁRSEGÉD, nőtlen, kiadó szobát keres. Cim: Joanovici, Iasilor 16. 9069
ELADÓ pétközemnek való pakurafűtéses gőzkazán. Giordano Bruno (volt Lunga)-utca 20. 9070
ELADÓK: könyvszekrény, ebédlőgarnitúra, széles ág. vitrin, fotelek, tűkör. Dózsa György-utca 4, ajtó 31. Délután 4—6 között. 9050
ELADÓK: kristály szerviz-készletek, 6 személyes „Rosenthal” edénykészlet, fotelek, antik szarkovitrin. Cim a kiadóban. 9058

Farsorokat veszünk
Jókai-utca 25, földszint
4. ajtó, balra

Turutz
asztalosműhely
Kolozsvár, Molotov-utca 12
Antik bu'orok javítását vállalja

Mindentéle javítást jutányos árral gyorsan elkészít
Farkas István
szűcs
KOLOZSVAR
Kogălniceanu (Farkas)-utca 12

A kolozsvári
„COLUMBIDA”
Kisállattenyésztők Egyesülete
november 19. 20 és 21. napján
Kisállat-kiallítás
rendez, a Szabadság-tér 20 szám alatt, a volt Ursus helyiségében